

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

31 Δεκεμβρίου 2019

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 4994

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 14604

Έγκριση Κανονισμού του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο: «Σπουδές στην Ιστορία, την Πνευματικότητα, την Τέχνη και τη Μουσική Παράδοση του Αγίου Όρους» του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
(Συνεδρίαση 2958/2018)

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του ν. 4485/2017, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» και ιδίως του άρθρου 45 παρ. 1 (ΦΕΚ 114 Α').

2. Τις υπουργικές αποφάσεις με αριθμό: α) 216772/Ζ1/8-12-2017 (ΦΕΚ 4334/τ.Β'/12-12-2017): «Τρόπος κατάρτισης του αναλυτικού προϋπολογισμού λειτουργίας και της έκθεσης βιωσιμότητας των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών» και β) 131757/Ζ1/2-8-2018 (ΦΕΚ 3387/τ.Β'/10-8-2018): «Ρύθμιση θεμάτων απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών των Ελληνικών ΑΕΙ».

3. Τις εγκυκλίους του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων με αριθμό: α) 203446/Ζ1/22-11-2017 «Διευκρινήσεις σχετικά με την εφαρμογή διατάξεων του ν. 4485/2017 (Α' 114), β) 163204/Ζ1 ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ/29-9-2017 «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4485/17 (Α' 114) για θέματα μεταπτυχιακών σπουδών και εκπόνησης διδακτορικών διατριβών-Λοιπά θέματα» και γ) 227378/Ζ1 ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ/22-12-2017 «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4485/17 (Α' 114) για θέματα μεταπτυχιακών σπουδών.

4. Τις διατάξεις του ν. 3374/2005 και ιδίως τα άρθρα 14 και 15 (ΦΕΚ 189/τ.Α'/2.8.2005) «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων. Παράρτημα διπλώματος», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

5. Την αριθμ. 108075/Ζ1/03-07-2019 (ΦΕΚ 432/τ.ΥΟΔΔ/05-07-2019, διόρθωση σφάλματος ΦΕΚ 809/τ.ΥΟΔΔ/03-10-2019) διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων με θέμα «Εκλογή Πρύτανη και τεσσάρων (4) Αντιπρυτάνεων του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσ-σαλονίκης» με θητεία από 1-9-2019 έως 31-8-2022.

6. Την απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (συνεδρίαση με αριθμό 606/1-3-2018).

7. Την απόφαση της Συγκλήτου με αριθμό 29319/10-7-2018 (ΦΕΚ 3282/τ.Β'/8-8-2018) ίδρυσης του ΠΜΣ με τίτλο: «Σπουδές στην Ιστορία, την Πνευματικότητα, την Τέχνη και τη Μουσική Παράδοση του Αγίου Όρους» του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

8. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού ή του τακτικού προϋπολογισμού του ΑΠΘ, αποφασίζουμε:

Εγκρίνουμε τον Κανονισμό του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο: «Σπουδές στην Ιστορία, την Πνευματικότητα, την Τέχνη και τη Μουσική Παράδοση του Αγίου Όρους» του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ως εξής:

Άρθρο 1

Σκοπός του ΠΜΣ

1. Αντικείμενο του Π.Μ.Σ. «Σπουδές στην Ιστορία, την Πνευματικότητα, την Τέχνη και την Μουσική Παράδοση του Αγίου Όρους» του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας είναι η επιστημονική κατάρτιση και εξειδίκευση επιλεγμένων πτυχιούχων σε συστηματικές και ειδικές σπουδές στην Ιστορία, την Πνευματικότητα και Θεολογία, την Αρχαιολογία, την Αρχιτεκτονική, την Τέχνη και την Μουσική Παράδοση του Αγίου Όρους. Το Πρόγραμμα δίνει την δυνατότητα εξειδίκευσης σε τρεις (3) επιμέρους ειδικεύσεις.

2. Σκοπός του Προγράμματος είναι η καλλιέργεια και η προαγωγή της επιστημονικής γνώσης και έρευνας στο χώρο των αγιορειτικών σπουδών, που παρουσιάζει

μεγάλο διεθνές επιστημονικό ενδιαφέρον, και ο καταρτισμός των μεταπτυχιακών φοιτητών με εξειδικευμένες γνώσεις στα αντικείμενα της αγιορειτικής ιστορίας, της θεολογίας και της αρχαιολογίας, αρχιτεκτονικής, τέχνης και μουσικολογίας και ψαλτικής παράδοσης του Αγίου Όρους.

3. Οι βασικοί στόχοι του Π.Μ.Σ. είναι οι εξής:

i. Η παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακών σπουδών.
ii. Η εδραίωση των ανά ειδίκευση ειδικών γνώσεων των μεταπτυχιακών φοιτητών μέσω της παροχής διεπιστημονικής θεωρητικής κατάρτισης και της πρακτικής εξάσκησης τους στη συνθετική προσέγγιση των γνωστικών αντικειμένων των παραπάνω επιστημονικών κλάδων.

iii. Η προαγωγή της διεπιστημονικής έρευνας μέσω της διδασκαλίας και συζήτησης πάνω στα σχετικά ερευνητικά αντικείμενα καθώς και της εκπόνησης υψηλού επιπέδου συναφών μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών.

iv. Η ανάπτυξη κριτικών και ερευνητικών δεξιοτήτων που απαιτούνται για σπουδές διδακτορικού επιπέδου.

4. Κατευθυντήριες αρχές του Π.Μ.Σ. αποτελούν αφ' ενός μεν η εξασφάλιση στους/στις μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες σταθερών επιστημονικών θεμελίων, σύγχρονων διεπιστημονικών γνώσεων και κατάλληλων ερευνητικών μεθόδων και αρχών, που θα τους καταστήσουν ικανούς για συνεχή εκπαίδευση και βελτίωση του ερευνητικού τους πνεύματος, αφ' ετέρου δε η καλλιέργεια σε αυτούς των κριτικών και δημιουργικών δεξιοτήτων που απαιτούνται για την πρόοδο της επιστημονικής, επαγγελματικής και ερευνητικής τους δραστηριότητας.

5. Υποχρέωση όλων των συντελεστών λειτουργίας του Π.Μ.Σ. είναι η διασφάλιση της ποιότητας και της συνεχούς βελτίωσης κάθε πτυχής του προγράμματος, της εκπαιδευτικής και ερευνητικής διαδικασίας, καθώς και η προώθηση συνεργασιών με συναφή Προγράμματα και Κέντρα του εσωτερικού και του εξωτερικού.

Άρθρο 2

Όργανα του ΠΜΣ

Αρμόδια Όργανα για τη διοίκηση, οργάνωση και λειτουργία του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) είναι:

1. Η Σύγκλητος του ΑΠΘ, είναι το αρμόδιο όργανο για τα θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού, οργανωτικού και οικονομικού χαρακτήρα του Π.Μ.Σ., και ασκεί όσες αρμοδιότητες σχετικά με το Π.Μ.Σ. δεν ανατίθενται από το νόμο ειδικώς σε άλλα όργανα.

2. Η Συνέλευση του Τμήματος, που έχει τις αρμοδιότητες που ορίζονται στο άρθρο 31 παρ. 3 του ν. 4485/2017:

α) Εισηγείται στη Σύγκλητο δια της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών της παραγράφου 5 του άρθρου 32 για την αναγκαιότητα ίδρυσης Π.Μ.Σ., σύμφωνα με το άρθρο 32.

β) Ορίζει τα μέλη των Σ.Ε.

γ) Κατανέμει το διδακτικό έργο μεταξύ των διδασκόντων του Π.Μ.Σ.

δ) Συγκροτεί επιτροπές επιλογής ή εξέτασης των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών ή διδασκόντων.

ε) Διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης προκειμένου να απονεμηθεί το Δ.Μ.Σ.

στ) Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπεται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

ζ) Καθορίζει τα μαθήματα ειδίκευσης του προπτυχιακού κύκλου, στα οποία οφείλουν να εξετασθούν οι υποψήφιοι από άλλα Τμήματα και Σχολές.

η) Επικυρώνει τον τελικό πίνακα επιτυχόντων στο Π.Μ.Σ.

θ) Επιλαμβάνεται για κάθε άλλο θέμα για το οποίο δεν υπάρχει ρητή μνεία στον παρόντα κανονισμό του Π.Μ.Σ.

3. Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ., απαρτίζεται από πέντε (5) μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, τα οποία έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο και εκλέγονται από τη Συνέλευση του Τμήματος για διετή θητεία και είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας των Π.Μ.Σ. Κατά τη λήξη της θητείας της Σ.Ε. σύμφωνα με το άρθρο 44, παρ. 2, του ν. 4485/2017, με ευθύνη του απερχόμενου Διευθυντή, συντάσσεται αναλυτικός απολογισμός του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του Π.Μ.Σ., καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του, με στόχο την αναβάθμιση των σπουδών, την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων υποδομών και την κοινωνικά επωφελή χρήση των διαθέσιμων πόρων του Π.Μ.Σ.

4. Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών που αποτελείται από τον/την Αντιπρύτανη/νι Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Φοιτητικών Θεμάτων, ο/η οποίος/α εκτελεί χρέη Προέδρου και τους Κοσμήτορες του Ιδρύματος ως μέλη και έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 32 στην παράγραφο 5 του ν. 4485/2017.

5. Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ., είναι μέλος της Σ.Ε. και ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διετή θητεία και πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 31 της παρ. 8 ν. 4485/2017: Προεδρεύει της Σ.Ε., είναι μέλος Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας ή της βαθμίδας του αναπληρωτή, είναι του ιδίου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. Δεν μπορεί να έχει περισσότερες από δύο (2) συνεχόμενες θητείες και δεν δικαιούται επιπλέον αμοιβή για το διοικητικό του έργο.

Ο Διευθυντής έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 31 παρ. 8 του ν. 4485/2017, και όποιες άλλες ορίζονται από τη Συνέλευση του οικείου Τμήματος (άρθρο 45, παρ. 1γ):

α) εισηγείται στα αρμόδια όργανα του Ιδρύματος για κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική λειτουργία του προγράμματος,

β) έχει την ευθύνη της διοικητικής, οργανωτικής και λειτουργικής διεύθυνσης του Π.Μ.Σ.,

γ) εισηγείται στη Σ.Ε. και στη Συνέλευση του Τμήματος κάθε θέμα, που αφορά στην αποτελεσματική λειτουργία και στην ποιοτική βελτίωση του Π.Μ.Σ.

δ) Προεδρεύει και μετέχει με πλήρη δικαιώματα στη Σ.Ε.

6. Η εξαμελής Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή (Ε.Σ.Ε.), αρμόδια για την εξωτερική ακαδημαϊκή αξιολόγηση των Π.Μ.Σ. (άρθρο 44 παρ. 3 του ν. 4485/2017).

Άρθρο 3

Κατηγορίες υποψηφίων για φοίτηση

Κατηγορίες υποψηφίων που μπορούν να γίνουν δεκτοί για την παρακολούθηση του Προ-γράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (άρθρο 34, παρ. 1, ν. 4485/2017) είναι:

1. Κάτοχοι τίτλων πρώτου κύκλου σπουδών Α.Ε.Ι. (Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι.) της ημεδαπής και

2. Κάτοχοι τίτλων πρώτου κύκλου σπουδών ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν απονέμεται σε φοιτητή του οποίου ο τίτλος σπουδών πρώτου κύκλου από ίδρυμα της αλλοδαπής δεν έχει αναγνωρισθεί από το Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.), σύμφωνα με το ν. 3328/2005 (Α' 80).

3. Κάτοχοι τίτλων πρώτου κύκλου σπουδών των Ανώτατων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών (Α.Ε.Α.), των Παιδαγωγικών Ακαδημιών και των Παραγωγικών Σχολών.

4. Μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 34, μπορούν να εγγραφούν ως υπεράριθμοι και μόνο ένας κατ' έτος στο Π.Μ.Σ. με την προϋπόθεση να υφίσταται συνάφεια με τον τίτλο σπουδών και το έργο που επιτελούν στο οικείο Ίδρυμα.

Η επιλογή γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 34 του ν. 4485/2017 και τις προβλέψεις του Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών (βλ. άρθρο 5).

Άρθρο 4

Αριθμός Εισακτέων, Κριτήρια και Διαδικασία Επιλογής Εισακτέων

Αριθμός εισακτέων - Κριτήρια επιλογής

1.α. Ο αριθμός εισακτέων κατ' έτος ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε σαράντα οκτώ (48) μεταπτυχιακούς/ες φοιτητές/τριες.

1.β. Αν δεν καλυφθούν οι θέσεις κάποιων ειδικεύσεων, αυτές μπορούν να δοθούν σε άλλες ειδικεύσεις με εισήγηση της Σ.Ε. και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Σε περίπτωση ισοβαθμίας ισχύουν τα οριζόμενα στην παρ. 10 του παρόντος άρθρου.

1.γ. Ο μέγιστος αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών ανά διδάσκοντα είναι έξι (6), καθώς και ο μέγιστος αριθμός αυτών στο Π.Μ.Σ. είναι εκατό δέκα (110) σε σχέση και με τον αριθμό των χιλίων εκατό (1100) προπτυχιακών φοιτητών/τριών και των διδασκόντων για τη διασφάλιση της ποιότητας όλων των κύκλων σπουδών (άρθρο 45 παρ. 1β του ν. 4485/2017). Ο αριθμός αυτός αντιστοιχεί στο 1/4 περίπου των προπτυχιακών φοιτητών/τριών ανά έτος.

2. Το Τμήμα σε ημερομηνίες που ορίζονται από την Συνέλευση προκηρύσσει θέσεις με ανοιχτή διαδικασία (προκήρυξη) για την εισαγωγή πτυχιούχων στο Π.Μ.Σ. Ειδικότερα:

α) Μέχρι το τέλος Μαρτίου κάθε έτους, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, δημοσιεύεται προκήρυξη των θέσεων μεταπτυχιακών σπουδαστών που διατίθενται σε κάθε ειδικεύση για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος για την εισαγωγή πτυχιούχων στο Π.Μ.Σ., η οποία αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

β) Η υποβολή αιτήσεων για την εγγραφή στο Π.Μ.Σ. γίνεται από τις 20 Σεπτεμβρίου έως τις 20 Οκτωβρίου.

γ) Η επιλογή των εισακτέων γίνεται το αργότερο μέχρι 25 Οκτωβρίου.

δ) Οι ημερομηνίες εγγραφής στο πρόγραμμα και δήλωσης μαθημάτων έως τις 20 Νοεμβρίου.

3. Η προκήρυξη προσδιορίζει:

α) Τα απαραίτητα προσόντα των υποψηφίων για εισαγωγή στο Π.Μ.Σ.

β) Τον αριθμό των εισακτέων.

γ) Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται.

δ) Την προθεσμία υποβολής δικαιολογητικών.

ε) Το γενικό τρόπο αξιολόγησης υποψηφίων.

στ) Τη διεύθυνση υποβολής δικαιολογητικών.

4. Ο/Η υποψήφιος/α υποβάλλει τα παρακάτω δικαιολογητικά:

α) Αίτηση συμμετοχής στο Π.Μ.Σ.

β) Αντίγραφο πτυχίου ή πτυχίων ελληνικού Α.Ε.Ι., Τ.Ε.Ι., Α.Ε.Α. ή σχολής Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης ή Παραγωγικών Σχολών. Σε περίπτωση πτυχιούχου από ομοταγές ίδρυμα του εξωτερικού, υποβάλλεται και η νόμιμη αναγνώριση του πτυχίου από το Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.).

γ) Πιστοποιητικό σπουδών με αναλυτική βαθμολογία όλων των προπτυχιακών μαθημάτων, στο οποίο αναγράφεται και βαθμός του πτυχίου.

δ) Βιογραφικό σημείωμα στο οποίο αναφέρονται αναλυτικά οι σπουδές, η επαγγελματική εμπειρία, καθώς και η επιστημονική και κοινωνική δραστηριότητα του/της υποψηφίου/ας.

ε) Υπόμνημα μέχρι χιλίων (1000) λέξεων, στο οποίο αναφέρονται τα επιστημονικά ενδιαφέροντα του/της υποψηφίου/ίας και οι λόγοι για τους οποίους ενδιαφέρεται να ακολουθήσει τις σπουδές του Π.Μ.Σ.

στ) Πιστοποιητικό γνώσης τουλάχιστον μιας ξένης γλώσσας (επίπεδο Β2 και άνω), σύμφωνα με τα ισχύοντα στη δημόσια διοίκηση. Το επίπεδο γλωσσομάθειας της ξένης γλώσσας αποδεικνύεται από με τους εξής τρόπους:

i) Κρατικό Πιστοποιητικό του ν. 2740/1999 όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 19 του άρθρου 13 του ν. 3149/2003.

ii) Με πτυχίο Ξένης Γλώσσας και Φιλολογίας ή Πτυχίο Ξένων Γλωσσών Μετάφρασης και Διερμηνείας της ημεδαπής ή αντίστοιχο και ισότιμο σχολών της αλλοδαπής.

iii) Με Πτυχίο, προπτυχιακό ή μεταπτυχιακό δίπλωμα ή διδακτορικό δίπλωμα οποιουδήποτε αναγνωρισμένου ιδρύματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της αλλοδαπής.

iv) Με Απολυτήριο τίτλο ισότιμο των ελληνικών σχολείων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, εφόσον έχουν αποκτηθεί μετά από κανονική φοίτηση τουλάχιστον έξι ετών στην αλλοδαπή. Η άδεια επάρκειας διδασκαλίας ξένης γλώσσας δεν αποδεικνύει τη γνώση ξένης γλώσσας (π.δ. 347/2003). Οι υποψήφιοι/ες που είναι κάτοχοι της σχετικής άδειας πρέπει να προσκομίσουν επικυρωμένο αντίγραφο και ακριβή μετάφραση του τίτλου σπουδών βάσει του οποίου εκδόθηκε η άδεια επάρκειας διδασκαλίας ξένης γλώσσας.

Σε περίπτωση γνώσης και δεύτερης ξένης γλώσσας υποβάλλεται επίσης το αντίστοιχο πιστοποιητικό. Η πιστοποίηση αντιστοιχεί με τα πιστοποιητικά γλωσσομάθειας που γίνονται δεκτά από το ΑΣΕΠ.

Για τη γνώση σλαβικών γλωσσών υποβάλλεται πιστοποιητικό από το ΙΜΧΑ ή τίτλος σπουδών αναγνωρισμένου ιδρύματος.

Οι υποψήφιοι/ες που δεν είναι κάτοχοι πιστοποιητικού γνώσης ξένης γλώσσας, έχουν τη δυνατότητα να εξεταστούν γραπτά, από ειδική Επιτροπή καθηγητών με αντίστοιχη γλωσσομάθεια, για να αποδείξουν την επαρκή γνώση της γλώσσας.

Οι αλλοδαποί/ές καταθέτουν πιστοποιητικό επάρκειας της ελληνικής γλώσσας από Σχολείο Νέας Ελληνικής Γλώσσας ΑΕΙ, καθώς και πτυχίο μιας δυτικοευρωπαϊκής γλώσσας, όπως παραπάνω. Σε περίπτωση που είναι πτυχιούχοι ελληνόγλωσσου Πανεπιστημιακού Τμήματος, το πτυχίο αυτό επέχει θέση και πιστοποιητικού επάρκειας της ελληνικής γλώσσας.

ζ) Αποδεικτικά για τυχόν ερευνητική και συγγραφική δραστηριότητα, για συμμετοχή σε εκπαιδευτικά προγράμματα κινητικότητας σπουδαστών, καθώς και για επαγγελματική εμπειρία συναφή προς το πεδίο ειδικότητας.

η) Φωτοτυπία της αστυνομικής ταυτότητας ή του διαβατηρίου.

Οι αιτήσεις μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. είτε σε έντυπη είτε σε ηλεκτρονική μορφή.

Επιλογή των υποψηφίων

5. Η επιλογή γίνεται με βάση το σύνολο των μορίων που προκύπτουν από τη μοριοδότηση των κριτηρίων, τα οποία ορίζει η Συνέλευση του Τμήματος ως εξής:

α) Γενικός βαθμός πτυχίου, πολλαπλασιαζόμενος με τον συντελεστή 4.5, με ανώτατο όριο τα σαράντα πέντε (45) μόρια.

β) Προηγούμενη σχετική ερευνητική ή συγγραφική δραστηριότητα ή συμμετοχή σε εκπαιδευτικά προγράμματα κινητικότητας σπουδαστών: δέκα (10) μόρια.

γ) Κατοχή δεύτερου πτυχίου ή άλλου μεταπτυχιακού ή διδακτορικού τίτλου: δέκα (10) μόρια.

δ) Πιστοποιημένη γνώση δεύτερης ξένης γλώσσας: πέντε (5) μόρια.

στ) Προφορική συνέντευξη. Ο βαθμός της προφορικής συνέντευξης πολλαπλασιάζεται με τον συντελεστή 2.5, δηλαδή η συνέντευξη λαμβάνει κατ' ανώτατο όριο είκοσι πέντε (25) μόρια.

6. Η διαδικασία επιλογής των υποψηφίων με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος γίνεται από αρμόδια Τριμελή Επιτροπή Επιλογής και Εξέτασης απαρτιζόμενη από μέλη ΔΕΠ που έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο.

7. Η Επιτροπή καταρτίζει πλήρη κατάλογο με όλους τους/τις υποψήφιους/ιες και ύστερα από τον σχετικό έλεγχο και καλεί σε προφορική συνέντευξη τους/τις προκρινόμενους/ες υποψήφιους/ες που έχουν συγκεντρώσει τα προαπαιτούμενα.

8. Η διαδικασία της συνέντευξης γίνεται από ειδική επιτροπή Καθηγητών του Π.Μ.Σ., η οποία συγκροτείται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

9. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας, με βάση την τελική βαθμολογία κάθε υποψηφίου/ίας, καταρτίζεται κατάλογος με αξιολογική σειρά. Ο τελικός πίνακας των επιτυχόντων συγκροτείται με μέριμνα της Επιτροπής Επιλογής και Εξέτασης, την επίβλεψη της Σ.Ε. και τη διοικητική υποστήριξη της Γραμματείας του Π.Μ.Σ.

10. Σε περιπτώσεις ισοβαθμίας, προτεραιότητα έχει ο/η υποψήφιος/φια με τον μεγαλύτερο βαθμό στο βασικό του πτυχίο, ή σε περίπτωση ισοβαθμίας των πτυχίων, προκρίνεται ο υποψήφιος με την μεγαλύτερη συνάφεια προς το Π.Μ.Σ.

11. Ο τελικός πίνακας επιτυχόντων και τυχόν επιλαχόντων, αφού επικυρωθεί από τη Συνέλευση του Τμήματος μέχρι τις 10 Νοεμβρίου, αναρτάται στον πίνακα ανακοινώσεων της Γραμματείας και στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

12. Οι επιτυχόντες/ούσες ενημερώνονται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. και καλούνται να απαντήσουν εγγράφως εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών, αν αποδέχονται την ένταξή τους στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα και τους όρους λειτουργίας του. Η μη απάντηση από επιλεγέντα/γείσα υποψήφιο/α μέσα στην παραπάνω προθεσμία ισοδυναμεί με άρνηση αποδοχής. Εφόσον υπάρξουν αρνήσεις, η Γραμματεία του Π.Μ.Σ. ενημερώνει τους/τις αμέσως επόμενους /νες επιλαχόντες/ούσες από το σχετικό κατάλογο.

Άρθρο 5

Διάρκεια και Όροι Φοίτησης

1. Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. που οδηγεί στη λήψη του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Ε.) ορίζεται κατ' ελάχιστο στα τρία (3) εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης και κρίσης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

2. Ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών καθορίζεται στα τέσσερα (4) εξάμηνα και στην περίπτωση μερικής φοίτησης στα έξι (6) εξάμηνα.

3. Στους/στις μεταπτυχιακούς/κές φοιτητές/τριες προβλέπεται σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 33 του ν. 4485/2017 (114 Α') η δυνατότητα μερικής φοίτησης για εργαζόμενους/νες φοιτητές/τριες, η διάρκεια της οποίας δεν μπορεί να υπερβαίνει το διπλάσιο της κανονικής φοίτησης, δηλαδή τα έξι (6) εξάμηνα. Η μερική φοίτηση προβλέπεται και για μη εργαζόμενους/νες μεταπτυχιακούς/κές φοιτητές/τριες που αδυνατούν να ανταποκριθούν στις ελάχιστες απαιτήσεις του προγράμματος «πλήρους» φοίτησης και για ιδιαίτερες εξαιρετικά σοβαρές περιπτώσεις, για τις οποίες αποφασίζει η Συνέλευση του Τμήματος. Ως εξαιρετικά σοβαρές περιπτώσεις ορίζονται λόγοι ασθένειας, αντίξοες συνθήκες και φόρτος εργασίας, σοβαροί οικογενειακοί λόγοι, στράτευση, ή άλλοι λόγοι ανωτέρας βίας. Σε αυτήν την περίπτωση οι φοιτητές/τριες που υποβάλλουν αίτηση για μερική φοίτηση θα πρέπει να υποβάλουν εκτός από τη σχετική αίτηση και τα εξής κατά περίπτωση δικαιολογητικά:

α) βεβαίωση Α/θμιας δημόσιας επιτροπής υγείας σε περίπτωση ασθένειας

β) βεβαίωση εργοδότη όπου να αναγράφεται ο εβδομαδιαίος φόρτος εργασίας ο οποίος δε μπορεί να είναι μικρότερος των 20 ωρών εβδομαδιαίως

γ) κλήτευση στράτευσης σε περίπτωση στράτευσης.
 δ) οποιοδήποτε άλλο δικαιολογητικό μπορεί να πιστοποιεί τους λόγους ανωτέρας βίας.

4. Στους/Στις μεταπτυχιακούς/κές φοιτητές/τριες μπορεί να χορηγηθεί, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης, προσωρινή αναστολή σπουδών, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Κατά την διάρκεια της αναστολής, ο μεταπτυχιακός φοιτητής χάνει την ιδιότητα του φοιτητή. Ο χρόνος της αναστολής δεν προσμετράται στην ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης και η αίτηση θα πρέπει να γίνεται κατά τη διάρκεια των τριών (3) εξαμήνων που διαρκούν κατ'ελάχιστον οι σπουδές και όχι μετά το πέρας αυτών ή κατά το χρόνο της παράτασης, όπως προβλέπεται την παρ. 5 του παρόντος άρθρου. Μετά τη λήξη της αναστολής φοίτησης, ο φοιτητής είναι υποχρεωμένος να παρακολουθήσει όλα τα μαθήματα, σεμινάρια, πρακτικές ασκήσεις κ.λπ. στα οποία δεν έχει αξιολογηθεί επιτυχώς πριν από την αναστολή φοίτησής του. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής, ο οποίος λαμβάνει ανα-στολή φοίτησης, όταν επανέλθει στη φοίτησή του εξακολουθεί να υπάγεται στο καθεστώς φοίτησης του χρόνου εγγραφής του ως μεταπτυχιακός φοιτητή.

5. Είναι δυνατόν να χορηγείται παράταση σπουδών και μέχρι ένα (1) έτος, κατόπιν αίτησης του/της φοιτητή/τριας, εισήγησης του/της επιβλέποντος/ουσας καθηγητή/τριας και αιτιολογημένης απόφασης της Συνέλευσης του Τμήματος.

6. Σε κάθε περίπτωση, πάντως, ακόμη και με χρήση των δυνατοτήτων των προηγούμενων παραγράφων 4 και 5 του παρόντος άρθρου, ο ανώτατος χρόνος για την περάτωση των σπουδών και την κατάθεση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας του Π.Μ.Σ. δεν μπορεί να υπερβεί τα τρία (3) έτη από την εγγραφή του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας στο Π.Μ.Σ.

7. Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται κατά τις απογευματινές ώρες και μπορεί επίσης να γίνεται και το Σάββατο ή/και την Κυριακή, για να διευκολύνονται οι εργαζόμενοι/ες ή ασκούντες/σες επάγγελμα μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες. Η κατάρτιση του προγράμματος διδασκαλίας καθορίζεται από την Σ.Ε.

8. Η έναρξη και λήξη των εξαμήνων καθορίζεται από την Συνέλευση του Τμήματος. Ενδεικτικά, το χειμερινό εξάμηνο αρχίζει την τρίτη εβδομάδα του Νοεμβρίου και διαρκεί 13 πλήρεις εβδομάδες. Το εαρινό εξάμηνο αρχίζει την δεύτερη εβδομάδα του Μαρτίου και διαρκεί 13 πλήρεις εβδομάδες.

9. Για θέματα επανεξέτασης σε οφειλόμενα μαθήματα ή διαγραφής αποφαίνεται η Συνέλευση του Τμήματος μετά από πρόταση της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.), η οποία αποφασίζει για τους όρους της επανεξέτασης και τους λόγους διαγραφής. Λόγοι διαγραφής αποτελούν:

α) η μη επαρκής πρόοδος του/της μεταπτυχιακού/ης φοιτητή/τριας, η οποία τεκμηριώνεται με μη συμμετοχή στην εκπαιδευτική διαδικασία: παρακολουθήσεις, υποβολή σχετικών εργασιών, εξετάσεις, β) η πλημμελής εκπλήρωση λοιπών υποχρεώσεων, που ορίζονται από τον Κανονισμό, γ) παρέλευση του χρονικού διαστήματος

της κανονικής ή μερικής φοίτησης ή του χρόνου παράτασης σπουδών χωρίς να υποβληθεί η μεταπτυχιακή εργασία, δ) παρέλευση του διαστήματος δύο (2) μηνών κατά το οποίο η υπο-βληθείσα εργασία εξετάζεται από την Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή με υπαιτιότητα του/της μεταπτυχιακού/κής φοιτητή/τριας, ε) η παρέλευση του διαστήματος δύο (2) μηνών μετά την υποστήριξη της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.) χωρίς να κατατεθεί η διορθωμένη μορφή της, ε) συμπεριφορά που προσβάλλει την ακαδημαϊκή δεοντολογία όπως π.χ. η λογοκλοπή, και ε) αίτηση του/της ιδιού/ας του/της μεταπτυχιακού/κής φοιτητή/τριας για διαγραφή από το Π.Μ.Σ.

10. Το επιτρεπτό όριο απουσιών για τους μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες, αδιακρίτως αν πρόκειται για απουσίες δικαιολογημένες ή μη, είναι μέχρι τέσσερις (4) τρίωρες διαλέξεις. Εάν ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια συγκεντρώνει πέντε (5) απουσίες ή περισσότερες, θα πρέπει να παρακολουθήσει εκ νέου το μάθημα με καταβολή των αντίστοιχων διδάκτρων. Στην περίπτωση αυτή υπόκειται εκ νέου στη διαδικασία αξιολόγησης, οπότε αν και για δεύτερη φορά συγκεντρώσει πέντε (5) απουσίες ή αποτύχει στην εξέταση του μαθήματος, διαγράφεται από το πρόγραμμα.

11. Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες του Π.Μ.Σ. είναι υποχρεωμένοι:

α) Να παρακολουθούν κανονικά και ανελλιπώς τα μαθήματα του ισχύοντος προγράμματος σπουδών, υπογράφοντας στο παρουσιολόγιο.

β) Να υποβάλλουν μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες τις απαιτούμενες εργασίες για κάθε μάθημα.

γ) Να προσέρχονται στις προβλεπόμενες εξετάσεις.

δ) Να υποβάλλουν μέχρι την ημερομηνία που ανακοινώνεται από τη Γραμματεία την έντυπη ή ηλεκτρονική δήλωση με το μάθημα ή τα μαθήματα επιλογής που επιθυμούν να παρακολουθήσουν κάθε εξάμηνο.

ε) Να υποβάλλουν στη Γραμματεία, πριν από την αξιολόγηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής τους εργασίας, υπεύθυνη δήλωση ότι σε αυτήν δεν περιέχονται στοιχεία λογοκλοπής.

στ) Να εκπληρώνουν τις οικονομικές τους υποχρεώσεις στις ημερομηνίες που ορίζονται από τη Γραμματεία του προγράμματος.

ζ) Να σέβονται και να τηρούν τις αποφάσεις της Σ.Ε. και της Συνέλευσης του Τμήματος καθώς και την ακαδημαϊκή δεοντολογία.

η) Οι υπότροφοι/ες φοιτητές/τριες είναι επιπλέον υποχρεωμένοι, με απόφαση της Σ.Ε, να προσφέρουν έργο επικουρικό στην έρευνα και τις πρακτικές ασκήσεις του Π.Μ.Σ.

Η μη τήρηση όλων των παραπάνω, χωρίς σοβαρή και τεκμηριωμένη δικαιολογία, αποτελεί λόγο αποκλεισμού του/της φοιτητή/τριας από το πρόγραμμα.

12. Αν ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής ή φοιτήτρια αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων κι, επομένως, δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα σπουδών, υποχρεούται να δηλώσει το ίδιο ή άλλο μάθημα, πριν την παρέλευση του καθορισμένου χρόνου πλήρους ή μερικής φοίτησης.

13. Αν ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής ή φοιτήτρια αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και θεωρείται ότι δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, εξετάζεται, ύστερα από αίτησή του/της από τριμελή επιτροπή μελών Δ.Ε.Π. του Π.Μ.Σ., οι οποίοι έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από τη Σ.Ε. Από την επιτροπή εξαιρείται ο/η υπεύθυνος/η της εξέτασης διδάσκων/ουσα (άρθρο 34 παρ. 6 του ν. 4485/2017).

14. Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες εγγράφονται μετά από σχετική ανακοίνωση της Γραμματείας του Π.Μ.Σ, στην οποία ορίζεται η χρονική διάρκεια των εγγραφών και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την εγγραφή. Επιπλέον όλοι οι φοιτητές/τριες του Π.Μ.Σ. υποχρεούνται να δηλώσουν ηλεκτρονικά τα μαθήματα του εξαμήνου μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες: 15-25 Νοεμβρίου για το χειμερινό εξάμηνο και 5-15 Μαρτίου για το εαρινό εξάμηνο.

15. Όλοι οι μεταπτυχιακοί/κές φοιτητές/τριες οφείλουν να συμμετέχουν στην ηλεκτρονική αξιολόγηση των μαθημάτων που παρακολούθησαν και του προγράμματος γενικότερα μετά από τη σχετική πρόσκληση του Διευθυντή του Π.Μ.Σ. και των διδασκόντων.

16. Οι μεταπτυχιακοί/κές φοιτητές/τριες έχουν όλα τα δικαιώματα, τις παροχές και τις διευκολύνσεις που προβλέπονται και για τους/τις φοιτητές/τριες του πρώτου κύκλου σπουδών πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων. Όλοι/ες οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες οφείλουν να συμμετέχουν υποστηρικτικά στις ακαδημαϊκές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Τμήματος, όπως είναι η γραμματειακή υποστήριξη συνεδρίων και σεμιναρίων, η επιτήρηση εξέτασης των προπτυχιακών μαθημάτων. Το Τμήμα οφείλει να εξασφαλίζει διευκολύνσεις σε μεταπτυχιακούς/κες φοιτητές/τριες με αναπηρία ή και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, όπως είναι η προφορική εξέταση των μαθημάτων και η απρόσκοπτη πρόσβαση στους χώρους εκπαίδευσης.

17. Στο Π.Μ.Σ. προβλέπονται τέλη φοίτησης ύψους 1600 ευρώ. Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες υποχρεούνται να καταβάλλουν τρεις ισόποσες δόσεις (500 ευρώ ανά δόση), την κάθε μία πριν από την έναρξη των αντίστοιχων εξαμήνων. Τα τέλη φοίτησης κατατίθενται σε λογαριασμό που ορίζεται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. του Α.Π.Θ.

18. Το Π.Μ.Σ. προβλέπει απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών των οποίων το εισόδημα (ατομικό ή οικογενειακό) δεν υπερβαίνει το μεν ατομικό το εκατό τοις εκατό (100%), το δε οικογενειακό το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του εθνικού διάμεσου ισοδύναμου εισοδήματος¹. Οι απαλλασσόμενοι/νες φοιτητές/τριες δεν θα πρέπει να ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών που εισάγονται στο Π.Μ.Σ. και αφορά τη συμμετοχή σε ένα μόνο Π.Μ.Σ. Σύμφωνα με το άρθρο 35 του ν. 4485/2017, αν οι δικαιούχοι υπερβαίνουν το ανωτέρω ποσοστό, επιλέγονται με σειρά κατάταξης ξεκινώντας από αυτούς που έχουν το μικρότερο εισόδημα.

¹ (άρθρο 35 παρ. 2) Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ορίζεται κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή των διατάξεων για την απαλλαγή τελών φοίτησης.

19. Η αίτηση απαλλαγής τελών φοίτησης υποβάλλεται από τον/την ενδιαφερόμενο/νη στην Σ.Ε. ύστερα από την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των φοιτητών στο Π.Μ.Σ. Σε καμία περίπτωση η οικονομική αδυναμία δεν αποτελεί λόγο μη επιλογής στο Π.Μ.Σ.

20. Τέλος, ορίζονται επιπλέον υποχρεώσεις που απαιτούνται για την επιτυχή ολοκλήρωση του Π.Μ.Σ. για τη λήψη Δ.Μ.Σ, όπως η συμμετοχή σε ημερίδες και συνέδρια, η παρακολούθηση σεμιναρίων, που σχετίζονται με την ειδίκευση, που έχουν επιλέξει, η συμμετοχή σε ερευνητικές ομάδες και προγράμματα, που σχετίζονται με το Π.Μ.Σ. Επίσης, οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες οφείλουν να παρουσιάζουν εργασίες, που τους ανατίθενται, να συμμετέχουν υποχρεωτικά στα σεμινάρια και τις διαλέξεις που οργανώνονται από τα εργαστήρια και να παρακολουθούν την υποστήριξη μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών της ειδίκευσής τους.

Άρθρο 6

Πρόγραμμα Σπουδών - Έλεγχος Γνώσεων

Πρόγραμμα Σπουδών

1. Το Π.Μ.Σ. «Σπουδές στην Ιστορία, την Πνευματικότητα, την Τέχνη και την Μουσική Παράδοση του Αγίου Όρους» διαρθρώνεται σε τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Στο Α' εξάμηνο διδάσκονται δύο (2) Υποχρεωτικά (Υ) Μαθήματα (κοινά για όλες τις ειδικεύσεις) και ένα (1) Υποχρεωτικό Επιλογής (ΥΕ). Στο Β' εξάμηνο διδάσκονται τρία (3) μαθήματα Υποχρεωτικά Επιλογής (ΥΕ) για κάθε ειδίκευση. Στο Γ' εξάμηνο οι φοιτητές/τριες εκπονούν τη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (Μ.Δ.Ε.).

Ο παρακάτω Πίνακας παρουσιάζει τις ώρες διδασκαλίας και τις ακαδημαϊκές πιστωτικές μονάδες ανά μάθημα και στο σύνολο του προγράμματος.

Περιγραφή	Ωρες	ECTS
A': 2 υποχρεωτικά (Υ) μαθήματα 1 υποχρεωτικό επιλογής (ΥΕ) μάθημα (ειδίκευσης)	(39 ώρες - 10 credits/ μάθημα)	117 30
B': 2 υποχρεωτικά μαθήματα επιλογής (ΥΕ) (ειδίκευσης) 1 υποχρεωτικό επιλογής (ΥΕ) από άλλες ειδικεύσεις (ή πρακτική άσκηση (ΠΑ))	(39 ώρες - 10 credits/ μάθημα)	117 30
Γ': Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (Μ.Δ.Ε.)		30
Σύνολο		90

2. Σύμφωνα με το αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών του Π.Μ.Σ., οι ειδικεύσεις είναι τρεις:

α. Ιστορία και Τέχνη του Αγίου Όρους.

β. Θεολογία και Πνευματική Ζωή του Αγίου Όρους.

γ. Μουσική Παράδοση και Ψαλτική Τέχνη του Αγίου Όρους.

3. Το περιεχόμενο των μαθημάτων αναπτύσσεται αναλυτικά στα οικεία απογραφικά δελτία, που συνοδεύουν το κάθε ένα από αυτά και ορίζονται ποια από τα μαθήματα είναι υποχρεωτικά και ποια υποχρεωτικά επιλογής.

4. Τα μαθήματα κατανέμονται στα δύο διδακτικά εξάμηνα ως εξής:
Α' Εξάμηνο

α/α	Μάθημα	Κωδ. Μαθ.	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ	ECTS
				Θεωρία	
1	Βασικοί Σταθμοί της Ιστορίας, της Αρχαιολογίας και της Τέχνης του Αγίου Όρους	ΥΑΟ 01	Υ	39	10
2	Θεολογία και Πνευματική Ζωή του Αγίου Όρους	ΥΑΟ 02	Υ	39	10
1η Ειδικευση: Ιστορίας και Τέχνης του Αγίου Όρους					
3	Θεσμοί και Δίκαιο του Αγίου Όρους	ΙΑΟ 01	ΥΕ	39	10
4	Ο καθημερινός βίος στο Άγιο Όρος κατά τη βυζαντινή και μεταβυζαντινή περίοδο	ΙΑΟ 02	ΥΕ	39	10
2η Ειδικευση: Θεολογίας και Πνευματικής Ζωής του Αγίου Όρους					
5	Η αγιολογική και υμνογραφική παράδοση του Αγίου Όρους	ΘΑΟ 01	ΥΕ	39	10
3η Ειδικευση: Μουσικής Παράδοσης και Ψαλτικής Τέχνης του Αγίου Όρους					
6	Η Ψαλτική παράδοση στο Άγιο Όρος κατά τη Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή περίοδο	ΨΑΟ 01	ΥΕ	39	10
Σύνολο ECTS					30

Β' Εξάμηνο

α/α	Μάθημα	Κωδ. Μαθ.	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ	ECTS
				Θεωρία	
1η Ειδικευση: Ιστορίας και Τέχνης του Αγίου Όρους					
1	Πηγές της Ιστορίας του Αγίου Όρους	ΙΑΟ 03	ΥΕ	39	10
2	Ο Αθωνικός χώρος και οι κτήσεις των Αγιορειτικών Μονών	ΙΑΟ 04	ΥΕ	39	10
3	Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή ζωγραφική στο Άγιο Όρος: μνημειακά σύνολα και εικόνες	ΙΑΟ 05	ΥΕ	39	10
4	Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή γλυπτική και μικροτεχνία στο Άγιο Όρος	ΙΑΟ 06	ΥΕ	39	10
5	Η οικοδομική ιστορία και η αρχιτεκτονική των Μονών του Αγίου Όρους	ΙΑΟ 07	ΥΕ	39	10
6	Η νεότερη τέχνη στη χερσόνησο του Άθω (18ος-20ος αι.)	ΙΑΟ 08	ΥΕ	39	10
7	Διαφύλαξη και συντήρηση των κειμηλίων του Αγίου Όρους	ΙΑΟ 09	ΥΕ	39	10
2η Ειδικευση: Θεολογίας και Πνευματικής Ζωής του Αγίου Όρους					
8	Ζητήματα της μοναστικής θεολογίας και πνευματικότητας του Αγίου Όρους από την ίδρυσή του μέχρι σήμερα	ΘΑΟ 02	ΥΕ	39	10
9	Η λειτουργική παράδοση και ζωή στο Άγιο Όρος: θεωρία και πράξη (Τυπικά, Διατάξεις, Συλλογές, Χειρόγραφα)	ΘΑΟ 03	ΥΕ	39	10
3η Ειδικευση: Μουσικής Παράδοσης και Ψαλτικής Τέχνης του Αγίου Όρους					
10	Αγιορείτες Μελουργοί και Μαϊστορες του αγιορειτικού μέλους	ΨΑΟ 02	ΥΕ	39	10
11	Τα Μουσικά Χειρόγραφα του Αγίου Όρους	ΨΑΟ 03	ΥΕ	39	10
Σύνολο ECTS					30

Γ' Εξάμηνο

	ECTS
Συγγραφή μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας	30

6. Κάθε εξάμηνο του Π.Μ.Σ. πιστώνεται με τριάντα (30) μονάδες ECTS σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 3374/2005. Για την απονομή του Π.Μ.Σ. οι φοιτητές/τριες πρέπει να παρακολουθήσουν και να εξετασθούν με επιτυχία σε έξι (6) εξαμηνιαία μεταπτυχιακά μαθήματα, συγκεντρώνοντας στο σύνολο εξήντα (60) πιστωτικές μονάδες (ECTS), δηλαδή τρία μαθήματα στο Α' εξάμηνο με τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες (ECTS) και τρία στο Β' εξάμηνο με τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες (ECTS), και να συγγράψουν τη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (Μ.Δ.Ε.) κατά το Γ' εξάμηνο, η οποία αντιστοιχεί επίσης σε τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες (ECTS). Συνολικά, το Π.Μ.Σ. ισοδυναμεί με ενενήντα (90) πιστωτικές μονάδες (ECTS).

7. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ανατίθενται τον Ιούνιο του προηγούμενου ακαδημαϊκού έτους σε κάθε μέλος ΔΕΠ και ΕΔΙΠ, ή διδάσκοντα/ουσα που αναλαμβάνει μεταπτυχιακό έργο, τα μαθήματα και τα ειδικά θέματα που θα διδάξει στα δύο (2) εξάμηνα του επόμενου ακαδημαϊκού έτους με βάση το πρόγραμμα μαθημάτων του Π.Μ.Σ., όπως αυτό αναγράφεται στην παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου.

8. Το ωρολόγιο Πρόγραμμα μαθημάτων ανακοινώνεται για το χειμερινό εξάμηνο μέχρι τις 25 Οκτωβρίου και για το θερινό εξάμηνο μέχρι τις 25 Φεβρουαρίου.

9. Ως ημερομηνίες έναρξης μαθημάτων ορίζονται για το χειμερινό εξάμηνο τα μέσα Νοεμβρίου και για το θερινό στις αρχές Μαρτίου. Η διάρκεια των εξαμήνων έχει ως εξής: χειμερινό εξάμηνο έως τις 10 Μαρτίου και θερινό εξάμηνο έως 30 Ιουνίου.

10. Οι εβδομαδιαίες διδακτικές ώρες κάθε μαθήματος είναι τουλάχιστον τρεις (3) και αντιστοιχούν σε τρεις (3) διδακτικές μονάδες. Οι πιστωτικές μονάδες (ECTS) είναι δέκα (10) ανά μάθημα. Κάθε μάθημα περιλαμβάνει δεκατρείς (13) διδακτικές συναντήσεις ανά εξάμηνο. Οι φοιτητές/τριες υποχρεούνται να δηλώσουν τρία (3) μαθήματα ανά εξάμηνο.

Έλεγχος γνώσεων

11. Κάθε φοιτητής/τρια του Π.Μ.Σ. δηλώνει στην αρχή κάθε εξαμήνου τα μαθήματα που επιλέγει, εκ των οποίων τουλάχιστον τα τέσσερα (4) πρέπει να ανήκουν στην ειδικευση επιλογής. Η επιλογή των μαθημάτων αυτών γίνεται με τη σύμφωνη γνώμη του/της επιβλέποντος/ουσας καθηγητή/τριας, ο/η οποίος/α για το λόγο αυτό προσυπογράφει τη σχετική δήλωση του/της φοιτητή/τριας, που κατατίθεται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. Οι φοιτητές/τριες μπορούν να επιλέξουν μέχρι δύο (2) μαθήματα είτε από τα προσφερόμενα μαθήματα στις άλλες ειδικεύσεις.

12. Η παρακολούθηση των μαθημάτων, καθώς και των ειδικών σεμιναρίων και ημερίδων ή άλλων επιστημονικών εκδηλώσεων που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο λειτουργίας του παρόντος Π.Μ.Σ. είναι υποχρεωτική.

13. Η γλώσσα διδασκαλίας των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. είναι η ελληνική, ενώ κατ' εξαίρεση μπορεί να γίνονται κάποιες διαλέξεις σε ευρωπαϊκές γλώσσες.

14. Με πρόταση της Συνέλευσης του Τμήματος και έγκριση από τα αρμόδια όργανα του Πανεπιστημίου, μπορεί να γίνει τροποποίηση του προγράμματος των μαθημάτων.

15. Τα μαθήματα που για οποιοδήποτε λόγο αναβάλλονται, αναπληρώνονται με ανάρτηση ανακοίνωσης του/της διδάσκοντα/ουσας, όπου ορίζεται εκ νέου ημερομηνία και ώρα αναπλήρωσης.

16. Η εξεταστική περίοδος για το χειμερινό εξάμηνο ορίζεται από 1 μέχρι 10 Μαρτίου και για το θερινό εξάμηνο από 20 μέχρι 30 Ιουνίου.

17. Οι εξετάσεις για τα μαθήματα μπορούν να γίνονται γραπτά, προφορικά ή με κατάθεση εργασίας προόδου και απαλλακτικής εργασίας έκτασης 2500-3000 λέξεων (8-10 σελίδων) σύμφωνα με τις προδιαγραφές που ορίζονται στην παρ. 31 του παρόντος άρθρου ή συνδυασμό των παραπάνω. Η ακριβής διαδικασία ορίζεται από τον/την διδάσκοντα/ουσα. Εάν ο/η φοιτητής/τρια δεν ολοκληρώσει επιτυχώς την παρακολούθηση ενός μαθήματος (βλ. άρθρο 6, παρ.12), ισχύουν όσα αναφέρονται στο άρθρο 6, παρ. 9 του παρόντος Κανονισμού. Σε περίπτωση μη επιτυχούς παρακολούθησης ενός ή επιπλέον μαθήματος μετά το πέρας του οριζόμενου χρόνου φοίτησης (πλήρους ή μερικής) ισχύουν όσα αναφέρονται στο άρθρο 6, παρ. 13 του παρόντος Κανονισμού.

18. Ο τρόπος εξέτασης και βαθμολογίας των φοιτητών/τριών διασφαλίζει το αδιάβλητο, την αντικειμενικότητα, τη διαφάνεια και τη συνέπεια. Η αξιολόγηση των επιδόσεων των φοιτητών/τριών γίνεται, από το 5 έως το 10 με δυνατότητα βαθμολόγησης: 5, 5.5, 6, 6.5, 7, 7.5, 8, 8.5, 9, 9.5, 10, ΕΛΛ (Ελλιπώς), και Ε (Αποτυχία, Επανάληψη).

α) Βαθμός ΕΛΛ (Ελλιπώς) δίδεται από το διδάσκοντα στην περίπτωση που ο/η φοιτητής/τρια, εξαιτίας σοβαρού λόγου, δεν έχει ολοκληρώσει οποιαδήποτε υποχρέωση που υπάγεται στις διαδικασίες αξιολόγησης του μαθήματος (π.χ. μη προσέλευση σε εξέταση ή η μη εμπρόθεσμη παράδοση υποχρεωτικής εργασίας για λόγους υγείας). Ο βαθμός ΕΛΛ μπορεί να αντικατασταθεί με βαθμό επιτυχίας μέχρι το πέρας των μαθημάτων του επόμενου εξαμήνου (12η εβδομάδα μαθημάτων). Αυτό πραγματοποιείται μόνο εφόσον ο/η φοιτητής/τρια εκπληρώσει μέχρι τότε όλες τις εκκρεμείς υποχρεώσεις του/της σχετικά με το μάθημα και γνωστοποιείται στη Γραμματεία με σχετικό έγγραφο του/της διδάσκοντα/ουσας. Αν αυτό δεν συμβεί μέσα στην παραπάνω προθεσμία, ο/η φοιτητής/τρια υποχρεούται να επαναλάβει το μάθημα.

β) Βαθμός Ε (Αποτυχία, Επανάληψη) αντιστοιχεί σε βαθμό κάτω από πέντε (5) ή στην περίπτωση που ο/η φοιτητής/τρια δεν παρουσιαστεί αδικαιολόγητα σε περίπτωση εξετάσεων. Στην περίπτωση αυτή ο/η φοιτητής/τρια επανεξετάζεται μία μόνο φορά, σε επαναληπτική εξέταση που λαμβάνει χώρα μέσα σε διάστημα τεσσάρων (4) μηνών από την έκδοση των αποτελεσμάτων. Τα αποτελέσματα των επαναληπτικών αυτών εξετάσεων πρέπει να αποσταλούν στη Γραμματεία μέσα σε μία (1) εβδομάδα από τη διενέργειά τους. Εάν ο/η φοιτητής/τρια αποτύχει και πάλι, έχει τη δυνατότητα, για τελευταία φορά, να επαναλάβει το μάθημα (με την αντίστοιχη οικονομική επιβάρυνση) κατά το επόμενο εξάμηνο στο οποίο αυτό έχει προγραμματιστεί να διδαχθεί, χωρίς όμως πλέον να έχει δικαίωμα επανεξέτασής του/της σε περίπτωση αποτυχίας του/της στην πρώτη εξέταση. Στην

περίπτωση που ο/η φοιτητής/τρια αποτύχει σε αυτή τη μόνη εξέταση ή δεν εμφανιστεί, διαγράφεται από το πρόγραμμα με απόφαση της Σ.Ε.

19. Οι διδάσκοντες/ουσες υποχρεούνται να εκδίδουν τα αποτελέσματα των εξετάσεων το αργότερο μέσα σε διάστημα δεκαπέντε (15) ημερών από την ημέρα εξέτασης. Ωστόσο, ειδικά για την περίπτωση επαναληπτικών εξετάσεων, ισχύει η βραχύτερη προθεσμία της παραγράφου 18 περ. β' του παρόντος άρθρου.

20. Ο/Η φοιτητής/τρια θα πρέπει να έχει εξετασθεί επιτυχώς σε όλα τα μαθήματα που απαιτούνται για μια από τις ειδικεύσεις του Π.Μ.Σ., προκειμένου να του επιτραπεί η εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.).

Η βαθμολογική κλίμακα για την αξιολόγηση της επίδοσης των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών ορίζεται από μηδέν (0) έως δέκα (10), ως εξής:

Άριστα (8,5 έως 10)

Λιάν Καλώς (6,5 έως 8,5 μη συμπεριλαμβανομένου)

Καλώς (6 έως 6,5 μη συμπεριλαμβανομένου).

Προβιβάσιμος βαθμός είναι το έξι (6) και οι μεγαλύτεροί του.

21. Για την εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.), (άρθρο 34, παρ. 4 του ν. 4485/2017), η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) ύστερα από αίτηση του/της υποψηφίου/ας, στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, ο/η προτεινόμενος/η επιβλέπων/ουσα και επισυνάπτεται περίληψη της προτεινόμενης εργασίας, ορίζει τον/την επιβλέποντα/ουσα αυτής και συγκροτεί Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα μέλος της οποίας είναι ο/η επιβλέπων/ουσα.

22. Η διαδικασία ορισμού επιβλέποντος/ουσας και του τίτλου της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.) γίνεται μετά την περάτωση του α' εξαμήνου και κατόπιν εισήγησης της Σ.Ε. εγκρίνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος.

23. Μετά την ολοκλήρωση των μαθημάτων του β' εξαμήνου, ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια πρέπει να ετοιμάσει προκαταρκτικό περίγραμμα έρευνας για την εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.) με τη σύμφωνη γνώμη του/της επιβλέποντος/ουσας καθηγητή/τριας. Ο/Η επιβλέπων/ουσα μπορεί να είναι: α) Καθηγητής/τρια ή Λέκτορας του Τμήματος ή β) Καθηγητής/τρια ή Λέκτορας άλλων Τμημάτων του ιδρύματος ή άλλων ΑΕΙ, ο/η οποίος/α έχει μερική ή εξ ολοκλήρου ανάθεση διδασκαλίας μαθήματος στο Π.Μ.Σ. Στο περίγραμμα έρευνας του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας πρέπει να προσδιορίζεται το θέμα που θα αναλυθεί, η μεθοδολογία της επιστημονικής του/της προσέγγισης, καθώς και η βιβλιογραφία που θα χρησιμοποιηθεί. Η αποδοχή της ερευνητικής πρότασης του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας από τον/την επιβλέποντα/ουσα γίνεται με κριτήρια τη συνάφεια του θέματος με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ., την προσδοκώμενη επιστημονική συμβολή και τα διαφαινόμενα στοιχεία πρωτοτυπίας ως προς την προσέγγιση του υπό διερεύνηση ειδικότερου αντικειμένου. Η αποδοχή αυτή της ερευνητικής πρότασης επικυρώνεται με απόφαση της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ.

24. Στη συνέχεια, το θέμα εγγράφεται σε ειδικό κατάλογο μεταπτυχιακών εργασιών, που τηρείται στη Γραμματεία. Στον κατάλογο αυτό περιλαμβάνεται απαραίτητως το ονοματεπώνυμο του/της υποψηφίου/ας, ο/η επιβλέπων/ουσα καθηγητής/τρια, η ημερομηνία της έγκρισης του θέματος στη Συνέλευση του Τμήματος και η ημερομηνία περάτωσης της διαδικασίας, είτε με αποδοχή είτε με απόρριψη.

25. Ανάλογα με την εξέλιξη της εκπόνησης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια ενημερώνει τον/την επιβλέποντα/ουσα καθηγητή/τρια, ο/η οποίος/α παρακολουθεί, με ημερολόγιο προόδου, αν τηρούνται οι στόχοι και οι προδιαγραφές της έρευνας.

Ορισμός Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής

Κρίση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.)

26. Όταν περατωθεί η σύνταξη της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.), αυτή υποβάλλεται σε τρία (3) αντίτυπα στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ., με τη σύμφωνη γνώμη του/της επιβλέποντος/ουσας καθηγητή/τριας ότι πληροί τις προϋποθέσεις για να εισαχθεί προς κρίση. Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (Μ.Δ.Ε.) δεν μπορεί να κατατεθεί προς κρίση πριν ολοκληρωθούν οι υποχρεώσεις του/της φοιτητή/τριας στα μαθήματα των εξαμήνων.

27. Ο ορισμός της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής, στην οποία μετέχουν ο/η επιβλέπων/ουσα καθηγητής/τρια και δύο (2) ακόμη μέλη, γίνεται μετά την υποβολή της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.) στη Γραμματεία και μέσα στις οριζόμενα χρονικά πλαίσια διάρκειας των σπουδών (πλήρους ή μερικής φοίτησης κατά περίπτωση) κατόπιν εισήγησης της Σ.Ε. και έγκρισης της Συνέλευσης του Τμήματος.

28. Τα μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. και μπορούν να προέρχονται από το Τμήμα ή άλλα Τμήματα και Σχολές του οικείου Α.Ε.Ι. ή Α.Ε.Ι. της ημεδαπής.

29. Καμία βεβαίωση για συμπλήρωση του διετούς κύκλου μεταπτυχιακών σπουδών δεν χορηγείται πλην του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών. Κατά τη διάρκεια των τριών (3) εξαμήνων μπορεί να δοθεί μόνο βεβαίωση ότι ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια είναι εγγεγραμμένος στο Π.Μ.Σ., και μέχρι τη λήξη της διαδικασίας συντάξεως της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μπορεί να δοθεί βεβαίωση ότι βρίσκεται στο στάδιο συντάξεως της εργασίας επί του συγκεκριμένου θέματος.

30. Δεν είναι δυνατή αλλαγή του θέματος της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.), παρά μόνο με απόφαση της Σ.Ε., μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του/της επιβλέποντος/ουσας καθηγητή/τριας. Αλλαγή θέματος μεταπτυχιακής εργασίας σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί λόγο για παράταση των ανωτέρω προθεσμιών.

31. Η έκταση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.) μπορεί να κυμαίνεται από 22.000 έως 25.000 λέξεις, στις εξής γραμματοσειρές: New Times Roman, Palatino Linotype, SBL Greek, Garamond ή Arial ή κάποια παρόμοια. Το μέγεθος των γραμμάτων για το κύριο

κείμενο είναι 12pt και για τις υποσημειώσεις 10pt. Το διάστιχο του κυρίως κειμένου θα πρέπει να είναι 1,5 και στις υποσημειώσεις 1,3. Ως συστήματα παραπομπής και βιβλιογραφίας μπορούν αν χρησιμοποιηθούν είτε σύστημα Turabian είτε το σύστημα συγγραφέας-χρονολογία (author-date) ανάλογα με τη φύση της μεταπτυχιακής εργασίας και την υπόδειξη του/της επιβλέποντος/ουσας. Οδηγίες για τη δομή, τη μορφή του εξώφυλλου και παραδείγματα υποσημειώσεων και βιβλιογραφίας σύμφωνα με τα παραπάνω συστήματα υπάρχουν στον οικείο τόπο της ιστοσελίδας του Τμήματος. Η συμμόρφωση με τις οδηγίες αυτές είναι υποχρεωτική. Μεθοδολογικά, ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια ακολουθεί τις υποδείξεις του/της επιβλέποντος/ουσας, ανατρέχει στις πηγές και στη νεότερη βιβλιογραφία, όπου αυτό απαιτείται.

32. Μετά τον ορισμό της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής, η εργασία αποστέλλεται στα μέλη της. Οι παρουσιάσεις των Μεταπτυχιακών διπλωματικών Εργασιών (Μ.Δ.Ε.) γίνονται υποχρεωτικά στο τέλος του γ' εξαμήνου για το σύνολο των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών. Η πρόσκληση και ανακοίνωση για τη δημόσια παρουσίαση των μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών απευθύνεται από το Διευθυντή του Π.Μ.Σ., ύστερα από συνεννόηση με τον/την επιβλέποντα/ουσα καθηγητή/τρια, ο/η οποίος/α συντονίζει τη διαδικασία αυτή. Η παρουσίαση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.) υποστηρίζεται δημόσια ενώπιον της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής σε διάστημα που δεν ξεπερνά τις 60 ημέρες και διαρκεί περίπου μία (1) ώρα. Αν, μετά την παρέλευση αυτής της προθεσμίας, διαπιστώνεται ότι ένα μέλος της Επιτροπής δεν έχει ανταποκριθεί στις σχετικές υποχρεώσεις του, το μέλος αυτό αντικαθίσταται με απόφαση της Σ.Ε. Στην περίπτωση αυτή η διαδικασία αποδοχής και βαθμολόγησης της Μεταπτυχιακής διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.) πρέπει να ολοκληρωθεί εντός τριάντα (30) ημερών. Αν ένα μέλος της Εξεταστικής Επιτροπής ζητήσει δικαιολογημένα παράταση της προθεσμίας, δύνανται να χορηγηθεί από τον Διευθυντή παράταση μέχρι 30 ημέρες. Σε περίπτωση αδυναμίας υποστήριξης της εργασίας εντός του οριζόμενου διαστήματος με υπαιτιότητα του/της μετα-πτυχιακού/ής φοιτητή/τριας ισχύουν όσα αναφέρονται στο άρθρο 6, παρ. 9. Μετά από την έγκρισή της από την Επιτροπή, αναρτάται υποχρεωτικά στο διαδικτυακό τόπο του οικείου Τμήματος.

33. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, αν υφίσταται αντικειμενική αδυναμία ή σπουδαίος λόγος, είναι δυνατή η αντικατάσταση του/της επιβλέποντα/ουσας ή μέλους της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής μετά από απόφαση της Σ.Ε. Ως τέτοιοι λόγοι θεωρούνται η παραίτηση του/της επιβλέποντος/ουσας ή του μέλους της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής από τη θέση Δ.Ε.Π., σοβαρή ασθένεια ή η αδυναμία συνεργασίας με τον/την μεταπτυχιακό/ή φοιτητή/τρια.

34. Η γλώσσα της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.) είναι η ελληνική, μπορεί όμως να είναι η αγγλική κατόπιν αιτήσεως του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας, σχετικής εισήγησης της Σ.Ε. και έγκρισης της Συνέλευσης του Τμήματος.

35. Για να εγκριθεί μία Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (Μ.Δ.Ε.) πρέπει να ανταποκρίνεται στις παρακάτω απαιτήσεις:

α) Το θέμα και το περιεχόμενό της να είναι συναφές με το Π.Μ.Σ. και να εμπίπτει στο αντικείμενο της ειδικεύσης, στην οποία έγινε δεκτός/ή ο/η φοιτητής/τρια.

β) Η πραγμάτευση του θέματος, χωρίς κατ' ανάγκη να έχει παντελώς νέα στοιχεία, να γίνεται σύμφωνα με τις ακαδημαϊκές προδιαγραφές (βλ. άρθρο 15 του παρόντος Κανονισμού), ώστε να παρουσιάζεται η προσωπική ερευνητική προσπάθεια και επίδοση του/της υποψηφίου/ιας.

γ) Να πληροί τους όρους της παρ. 31 του παρόντος άρθρου.

36. Η βαθμολόγηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.) γίνεται σε κλίμακα βαθμολογίας, όπως ορίζεται στην παρ. 20 του παρόντος άρθρου.

37. Μετά την ολοκλήρωση της δημόσιας παρουσίασης, κρίσης και βαθμολόγησης της εργασίας, ο/η φοιτητής/τρια υποχρεούται σε διάστημα δύο (2) μηνών να λάβει υπόψη του/της όλες τις διορθώσεις και υποδείξεις που του έγιναν από τα μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής. Μετά την ολοκλήρωση των διορθώσεων και την έγγραφη βεβαίωση του/της επιβλέποντος/ουσας ανακοινώνεται από το Διευθυντή του Π.Μ.Σ. κι εγκρίνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος ο βαθμός, γίνεται η αναγόρευση του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας σε διπλωματούχο και αναρτάται ηλεκτρονικά το κείμενο της εργασίας και περιλήψή της στα ελληνικά και αγγλικά στο οικείο ψηφιακό αποθετήριο του Πανεπιστημίου. Εάν για σοβαρούς λόγους, όπως ασθένεια, σοβαροί οικογενειακοί λόγοι, στράτευση ή λόγοι ανωτέρας βίας δεν είναι δυνατό να πραγματοποιηθούν οι διορθώσεις μέσα στο προβλεπόμενο χρονικό διάστημα, είναι δυνατή η χορήγηση παράτασης ενός (1) μήνα κατόπιν αίτησης του/της φοιτητή/τριας και εισήγησης της Σ.Ε. στη Συνέλευση του Τμήματος.

38. Ο βαθμός του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) προκύπτει από τον σταθμικό μέσο όρο των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. και της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (η στάθμιση γίνεται από τις πιστωτικές μονάδες των μαθημάτων και της Μ.Δ.Ε.) και υπολογίζεται, με ακρίβεια δεύτερου δεκαδικού ψηφίου, με τον ακόλουθο τρόπο:

Ο βαθμός κάθε μαθήματος και της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (όπου προβλέπεται), πολλαπλασιάζεται με τον αντίστοιχο αριθμό πιστωτικών μονάδων (ECTS) και το άθροισμα των γινομένων διαιρείται με τον ελάχιστο αριθμό πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του Δ.Μ.Σ.

$$\text{βαθμός Μ.Δ.Ε.} = \frac{\text{άθροισμα γινομένων (βαθμού κάθε μαθήματος} \times \text{αντίστοιχα ECTS κάθε μαθήματος)} + (\text{βαθμός μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας} \times \text{ECTS})}{\text{σύνολο ECTS}}$$

Η κλίμακα κατανομής των βαθμών για τον χαρακτηρισμό του τίτλου σπουδών είναι:

ΑΡΙΣΤΑ:	8,50 ΕΩΣ 10,00
ΛΙΑΝ ΚΑΛΩΣ:	6,50 ΕΩΣ 8,49
ΚΑΛΩΣ:	6,00 ΕΩΣ 6,49

Άρθρο 7 Υποτροφίες

1. Ο αριθμός των υποτροφιών που θα χορηγούνται, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στην παρ. 4 του άρθρου 35 του ν. 4485/2017, αντιστοιχεί στο δέκα τοις εκατό (10%) επί του αριθμού των εγγραφέντων/φουσών μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών και θα δίνονται με ακαδημαϊκά, αντικειμενικά κριτήρια και σε φοιτητές κανονικής φοίτησης. Αφορούν τα τέλη φοίτησης του γ' εξαμήνου. Οι υποτροφίες μπορούν να αφορούν και την προσφορά υπηρεσιών και εγγράφονται στον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του ΠΜΣ. Οι όροι χορήγησης, οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των υποτρόφων καθορίζονται με απόφαση της Σ.Ε.

2. Υποτροφίες για μεταπτυχιακές σπουδές παρέχονται και από άλλους φορείς, όπως ΙΚΥ, Υπουργείο Παιδείας, ΓΓΕΤ, Αυτοκέφαλες Εκκλησίες, Κοινοτικά Προγράμματα, άλλα Ιδρύματα και οργανισμούς δημόσιους ή ιδιωτικούς. Σε περίπτωση που μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια έχει υποτροφία ή επιχορήγηση από άλλο φορέα δεν δικαιούται υποτροφία από το ΠΜΣ.

3. Οι υπότροφοι πρέπει να είναι συνεπείς ως προς τις υποχρεώσεις τους. Σε περίπτωση που υπότροφος/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια δεν είναι συνεπής με τις υποχρεώσεις του/της, η Σ.Ε. προβαίνει σε ανάκληση της υποτροφίας του/της.

Άρθρο 8 Διδακτικό Προσωπικό

1. Οι διδάσκοντες/ουσες στο Π.Μ.Σ. εγκρίνονται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Τα κριτήρια επιλογής των διδασκόντων/ουσών στο Π.Μ.Σ. είναι η συνάφεια της ειδικότητας, της εμπειρίας και του διδακτικού και ερευνητικού τους έργου με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ. Το κριτήριο της αποτελεσματικής και αρμονικής συνεργασίας υπερισχύει των ιεραρχικών αντιλήψεων. Τόσο για τη διοίκηση όσο και για τους/τις διδάσκοντες/ουσες στο Π.Μ.Σ. αναγκαία είναι η προσήλωση στη φιλοσοφία και τις διεπιστημονικές αρχές του Προγράμματος.

2. Τη διδασκαλία των μαθημάτων στο Π.Μ.Σ., μπορούν να αναλαμβάνουν:

1. Μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος και άλλων Τμημάτων του Α.Π.Θ. ή άλλου Α.Ε.Ι., επισκέπτες καθηγητές/τριες και ειδικοί επιστήμονες.

2. Μέλη της κατηγορίας Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλου Τμήματος του Α.Π.Θ. ή άλλου Α.Ε.Ι., κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος συναφούς προς το Π.Μ.Σ., εκτός εάν το αντικείμενο είναι εξαιρετικής και αδιαμφισβήτητης ιδιαιτερότητας, για το οποίο δεν είναι δυνατή ή συνήθης η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής.

3. Ερευνητές/τριες αναγνωρισμένων ερευνητικών ιδρυμάτων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, οι οποίοι/ες είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος και έχουν επαρκή επιστημονική συγγραφική ή ερευνητική δραστηριότητα.

4. Επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι/ες διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ., εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 παρ. 1 του ν. 3685/2008 και του άρθρου 26 παρ. 10 του ν. 3549/2007.

5. Ομότιμα και Αφυπηρητήσαντα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος (άρθρο 16 παρ. 8 του ν. 4009/2011, όπως ισχύει, και άρθρο 45 παρ.1κ του 4485/2017), μετά από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος με τεκμηριωμένη αιτιολόγηση των αναγκών για την ανάθεση διδασκαλίας.

3. Με αιτιολογημένη απόφασή της η Συνέλευση του Τμήματος, σε περίπτωση που δεν επαρκεί το διδακτικό προσωπικό των κατηγοριών που αναφέρονται παραπάνω, αναθέτει διδακτικό έργο σε μέλη Δ.Ε.Π. άλλων Τμημάτων του ίδιου Α.Ε.Ι. ή προσκαλούνται μέλη ΔΕΠ άλλων Α.Ε.Ι. ή ερευνητών από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13 Α του ν. 4310/2014 (Α' 258), συμπεριλαμβανομένων των ερευνητικών κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών.

4. Επιπλέον η Συνέλευση του Τμήματος με απόφασή της, έχοντας υπόψη την εισήγηση του Διευθυντή του Π.Μ.Σ., μπορεί να καλέσει, ως επισκέπτες, καταξιωμένους/ες επιστήμονες που έχουν θέση ή προσόντα καθηγητή/τριας ή ερευνητή/τριας σε ερευνητικό κέντρο, καλλιτέχνες ή επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 36 του ν. 4485/2017.

5. Σε κάθε περίπτωση η ανάθεση διδασκαλίας των μαθημάτων, σεμιναρίων και ασκήσεων του Π.Μ.Σ. αποφασίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος, ύστερα από εισήγηση της Σ.Ε. κατά τον μήνα Ιούνιο του προηγούμενου ακαδημαϊκού έτους.

6. Η επιλογή των διδασκόντων/ουσών στο Π.Μ.Σ. γίνεται με βάση τα παρακάτω κριτήρια:

α) Τη συνάφεια του γνωστικού αντικείμενου του υποψηφίου, σύμφωνα με το βιογραφικό του σημείωμα, με τις απαιτήσεις των μαθημάτων του Π.Μ.Σ., τα οποία θα αναλάβει να διδάξει.

β) Τη διαθεσιμότητα του/της υποψηφίου/ας στο Π.Μ.Σ. για τουλάχιστον δύο (2) ακαδημαϊκά έτη, έτσι ώστε να καθίσταται δυνατή η ολοκλήρωση της διδασκαλίας του μαθήματος και η επίβλεψη και εξέταση των μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών, τις οποίες θα αναλάβει.

β) Το δημοσιευμένο ερευνητικό έργο του/της υποψηφίου/ας, το οποίο αφορά κυρίως σε θέματα εμπύπτοντα ή σχετιζόμενα άμεσα με τις αγιορειτικές σπουδές.

γ) Τις τυχόν προηγούμενες αξιολογήσεις φοιτητών, κυρίως από μαθήματα μεταπτυχιακού επιπέδου.

7. Η ωριαία αποζημίωση των διδασκόντων/ουσών για τη διδασκαλία καθώς και η αποζημίωσή τους για την επίβλεψη Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.) ρυθμίζονται με απόφαση της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ.

8. Η ανάθεση της διδασκαλίας των μαθημάτων γίνεται κατά κανόνα σε ένα διδάσκοντα, εάν δεν περιλαμβάνει διεπιστημονικές προσεγγίσεις ή εάν ο συγκεκριμένος διδάσκων κρίνεται επαρκής για την ανάπτυξή τους. Οι διδάσκοντες ή ο διδάσκων, μπορεί να προσκαλέσει εξειδικευμένους επιστήμονες για να δώσουν διαλέξεις κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Οι προσκεκλημένοι επιστήμονες μπορούν να καλύπτουν συνολικά όχι περισσότερες των τεσσάρων (4) διαλέξεων. Όταν η ανάθεση

του μαθήματος γίνεται σε έναν/μία μόνο διδάσκοντα/ουσα, αυτός/ή θα πρέπει να πραγματοποιήσει αυτοπροσώπως τουλάχιστον τις οκτώ (8) από τις δώδεκα (12) προβλεπόμενες διαλέξεις και να διεξαγάγει ο/η ίδιος/ια τις εξετάσεις του μαθήματος. Σε περίπτωση που η ανάθεση του μαθήματος γίνεται σε δύο διδάσκοντες/ουσες, θα πρέπει ο καθένας/μία από αυτούς/ές να πραγματοποιήσει αυτοπροσώπως τουλάχιστον τις τέσσερις (4) από τις προβλεπόμενες δώδεκα (12) διαλέξεις καθώς και να συμμετάσχει στην διεξαγωγή των εξετάσεων του μαθήματος.

9. Ο/Η υπεύθυνος/νη (σε περίπτωση συνδιδασκαλίας: οι υπεύθυνοι/ες) για τη διδασκαλία μαθήματος στο Π.Μ.Σ. είναι υποχρεωμένος/νη:

α) Να τηρεί πιστά και επακριβώς το πρόγραμμα και το ωράριο των παραδόσεων του μαθήματος.

β) Να ελέγχει αν οι φοιτητές/τριες που είναι παρόντες/ούσες και μόνο αυτοί/ές έχουν υπογράψει στο παρουσιολόγιο.

γ) Να καθορίζει το περιεχόμενο του μεταπτυχιακού μαθήματος, στο πλαίσιο της ύλης της ειδικότερης θεματικής του, με τρόπο ακαδημαϊκά έγκυρο και σύμφωνο με τις τρέχουσες εξελίξεις, όπως αυτό προκύπτει, μεταξύ άλλων, από τη χρήση διεθνώς καθιερωμένων σύγχρονων συγγραμμάτων και λοιπών επιστημονικών δημοσιευμάτων από την ελληνική και διεθνή βιβλιογραφία.

δ) Να τηρεί τουλάχιστον δύο (2) ώρες γραφείου την εβδομάδα, που θα επιτρέπουν την απρόσκοπτη επικοινωνία των φοιτητών/τριών μαζί του για θέματα που άπτονται των σπουδών τους και του συγκεκριμένου μαθήματος.

ε) Κατά την έναρξη του εξαμήνου, να υποβάλλει προς διανομή στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. το αναλυτικό πρόγραμμα διδασκαλίας του μαθήματος (syllabus), που θα καλύπτει σε εβδομαδιαία βάση την ύλη για κάθε διδασκόμενη ενότητα του μαθήματος, προτάσεις χαρακτηριστικών περιπτώσεων για μελέτη, καθώς και τη σχετική σύγχρονη βιβλιογραφία και αρθρογραφία.

στ) Τα μέλη των Τριμελών Εξεταστικών Επιτροπών των μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών υποχρεούνται να υποβάλλουν στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. το έντυπο βαθμολογίας και αξιολόγησης της εργασίας για έγκριση από την Σ.Ε. του Π.Μ.Σ.

ζ) Κάθε διδάσκων/ουσα που έχει τουλάχιστον τρία (3) χρόνια προϋπηρεσίας στο Π.Μ.Σ. και ανήκει σε ένα από τα συνεργαζόμενα Τμήματα έχει την υποχρέωση να αποδέχεται τον ορισμό του από Σ.Ε. ως Συμβούλου Σπουδών για έναν αριθμό μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών. Τα τρία (3) πρώτα έτη λειτουργίας του Π.Μ.Σ. οι Σύμβουλοι Σπουδών επιλέγονται, με απόφαση της Σ.Ε., μεταξύ των διδασκόντων/ουσών με τη μεγαλύτερη διδακτική εμπειρία σε μαθήματα μεταπτυχιακού επιπέδου. Ο Σύμβουλος Σπουδών έχει την ευθύνη της παροχής συμβουλών προς τους φοιτητές/τριες σχετικά με τις σπουδές, την επιλογή μαθημάτων, την επιλογή κατεύθυνσης εξειδίκευσης, τη διπλωματική εργασία και άλλα συναφή θέματα. Ο ορισμός του Συμβούλου Σπουδών πραγματοποιείται με την έναρξη κάθε νέου κύκλου του Π.Μ.Σ. και διαρκεί καθ' όλη τη διάρκεια σπουδών του/της μεταπτυχιακού/ής

φοιτητή/τριας. Αντικατάσταση του Συμβούλου Σπουδών δεν είναι δυνατή, παρά μόνο για αναπότρεπτο λόγο που κρίνεται από την Σ.Ε.

η) Κάθε διδάσκων/ουσα του Π.Μ.Σ. οφείλει να σέβεται και να τηρεί τις αποφάσεις της Σ.Ε., καθώς και την ακαδημαϊκή δεοντολογία (π.χ. να μη χρησιμοποιεί μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες για ιδίους ερευνητικούς σκοπούς).

10. Η μη τήρηση όλων των παραπάνω, χωρίς σοβαρή και τεκμηριωμένη δικαιολογία, αποτελεί λόγο για διακοπή, με απόφαση της Σ.Ε. της διδακτικής ή άλλης σχέσης του/της διδάσκοντα/ουσας με το πρόγραμμα.

11. Στις υποχρεώσεις των διδασκόντων/ουσών περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων η περιγραφή του μαθήματος ή των διαλέξεων, η παράθεση σχετικής βιβλιογραφίας, ο τρόπος εξέτασης του μαθήματος, η επικοινωνία με τους/τις μεταπτυχιακούς/κές φοιτητές/τριες. Όλες αυτές οι πληροφορίες συ-μπληρώνονται στο ηλεκτρονικό απογραφικό του μαθήματος (M1), το οποίο με ευθύνη του/της διδάσκοντος/ουσας αναρτάται στην σελίδα της ΜΟΔΙΠ του Πανεπιστημίου.

12. Η αξιολόγηση των μαθημάτων διενεργείται από τη ΜΟΔΙΠ του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, σύμφωνα με τα ισχύοντα πρότυπα και κανόνες, καθώς και από τους/τις φοιτητές/τήτριες του Π.Μ.Σ. Μετά την ολοκλήρωση ενός μαθήματος, οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες αξιολογούν αυτό με βάση έντυπο ή ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο που συμπληρώνουν, το οποίο καλύπτει το μάθημα ως προς το περιεχόμενο, τον τρόπο διδασκαλίας, το βαθμό συσχέτισής του με την πράξη και τις κατευθυντήριες αρχές του μεταπτυχιακού προγράμματος.

Αξιολόγηση Διδασκόντων

α) Η αξιολόγηση του/της διδάσκοντα/ουσας από τους/τις μεταπτυχιακούς/κές φοιτητές/ήτριες γίνεται με κριτήρια τις γνώσεις και την ικανότητα μετάδοσής τους στους/στις φοιτητές/τήτριες, το επίπεδο της προετοιμασίας του, τη χρησιμοποίηση της πλέον σύγχρονης και διεθνώς καθιερωμένης -για υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακές σπουδές- βιβλιογραφίας, την προθυμία του/της να απαντά σε ερωτήσεις, την έγκαιρη βαθμολόγηση και επιστροφή εργασιών και γραπτών εξετάσεων, την τήρηση των ωρών διδασκαλίας του μαθήματος και των ωρών γραφείου, κ.λπ.

β) Η αξιολόγηση των διδασκόντων/ουσών από τους/τις μεταπτυχιακούς/κές φοιτητές/τριες γίνεται με ευθύνη της Γραμματείας του Π.Μ.Σ. τις δύο τελευταίες εβδομάδες της διδασκαλίας για κάθε διδάσκοντα/ουσα. Τα ανωύμως συμπληρωμένα έντυπα τοποθετούνται σε φάκελο από τον/την φοιτητή/τρια, ο/η οποίος/α τον παραδίδει σφραγισμένο στη Γραμματεία. Η ανάλυση των εντύπων αξιολόγησης με τις παρατηρήσεις των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών και οι συγκριτικοί πίνακες καταρτίζονται με ευθύνη της Γραμματείας.

γ) Εάν ο/η διδάσκων/ουσα αξιολογηθεί δύο συνεχόμενες φορές στο ίδιο μάθημα του Π.Μ.Σ. με βαθμολογία χαμηλότερη του τρία (3), στην κλίμακα αξιολόγησης από το ένα (1) έως το πέντε (5), δεν θα έχει τη δυνατότητα διδασκαλίας του μαθήματος αυτού στο Π.Μ.Σ. για το

επόμενο ακαδημαϊκό έτος (δύο εξάμηνα). Οι δύο συνεχόμενες φορές μπορεί να είναι στο ίδιο ακαδημαϊκό έτος (χειμερινό - εαρινό εξάμηνο) ή σε δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά έτη (εαρινό εξάμηνο του ενός έτους - χειμερινό του επόμενου έτους ή χειμερινό εξάμηνο του ενός έτους - κενό εξάμηνο - χειμερινό εξάμηνο του επόμενου έτους).

δ) Για περιπτώσεις με σοβαρά παράπονα φοιτητών/τριών, η Σ.Ε. έχει την υποχρέωση να λάβει τα ενδεδειγμένα μέτρα (σύσταση, παρακράτηση της διδακτικής αποζημίωσης, αντικατάσταση διδάσκοντα/ουσας) για τη θεραπεία των προβλημάτων που έχουν διαπιστωθεί.

ε) Μετά την υποβολή της καταστάσεως βαθμολογίας για το μάθημα, παραδίδεται και στον/στην διδάσκοντα/ουσα ο πίνακας της αξιολόγησης με τις τυχόν παρατηρήσεις, καθώς και ο πίνακας με τα σχετικά συγκριτικά στοιχεία.

στ) Σε περιπτώσεις που ένα μάθημα συνεχίζει να διεξάγεται με τρόπο που δημιουργεί προβλήματα στην εύρυθμη λειτουργία του Π.Μ.Σ., η Σ.Ε. αποφασίζει την αντικατάσταση του/της διδάσκο-ντα/ουσας.

Άρθρο 9

Έσοδα Προγραμμάτων -

Διαδικασία Οικονομικής Διαχείρισης

Τα έσοδα των Π.Μ.Σ. για κάλυψη των εξόδων του προϋπολογισμού σύμφωνα με την ιδρυτική πράξη (άρθρο 11 «Κόστος Λειτουργίας - ΦΕΚ 3282/τ.Β' /8-8-2018) προέρχονται αποκλειστικά από τέλη φοίτησης.

Σύμφωνα με το άρθρο 37 παρ. 4 του ν. 4485/2017 η διαχείριση των εσόδων του Π.Μ.Σ. γίνεται από τον Ε.Λ.Κ.Ε και κατανέμεται κατά 70% σε λειτουργικά έξοδα του προγράμματος και κατά 30% σε λειτουργικά έξοδα του Ιδρύματος.

Επιπρόσθετα υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα με την παρ. 6 του ίδιου άρθρου τα Α.Ε.Ι., -αντιστοίχως τα Τμήματα στα οποία λειτουργούν Π.Μ.Σ.- οφείλουν ετησίως να δημοσιεύουν, με α-νάρτηση στην ιστοσελίδα τους, απολογισμό εσόδων-εξόδων, με αναγραφή της κατανομής των δαπάνων ανά κατηγορία και ιδίως το ύψος των τελών φοίτησης, των αμοιβών των διδασκόντων στα Π.Μ.Σ. και του αριθμού των διδασκόντων που τις εισέπραξαν.

Άρθρο 10

Διοικητική Υποστήριξη - Υλικοτεχνική Υποδομή

1. Η διοικητική και τεχνική υποστήριξη του Π.Μ.Σ. παρέχεται από τη Γραμματεία του Τμήματος, που έχει ορίσει ειδική Γραμματεία Π.Μ.Σ., που επιλαμβάνεται όλων των θεμάτων εφαρμογής του Κανονισμού Λειτουργίας (εγγραφές μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών, δηλώσεις μαθημάτων και βαθμολογίες, αξιολογήσεις διδασκόντων, χορήγηση βεβαιώσεων, πιστοποιητικών, πτυχίων κ.λπ.). Επίσης υποστηρίζει το σύνολο των υπηρεσιών που αφορούν στη λειτουργία του Π.Μ.Σ.

2. Στην ειδική Γραμματεία του Π.Μ.Σ. προσλαμβάνονται υπάλληλοι με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου (πλήρους ή μερικής απασχόλησης), εφόσον υπάρχουν πόροι του προγράμματος, που καλύπτουν την αμοιβή και τις ασφαλιστικές εισφορές τους.

Η πρόσληψή τους γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας. Την λειτουργία της ειδικής Γραμματείας του Π.Μ.Σ. δύναται να επικουρήσει επιπλέον βοηθητικό προσωπικό, κυρίως για την υποστήριξη των μαθημάτων.

3. Ως χώροι διεξαγωγής της διδασκαλίας του Π.Μ.Σ. ορίζονται οι αίθουσες, τα αμφιθέατρα, τα εργαστήρια, η νηίδα Η/Υ και τα γραφεία του Τμήματος, όπως προκύπτει κι από την έκθεση του Τμήματος (άρθρο 32 παρ. 3γ του ν. 4485/2017). Οι διδάσκοντες/ουσες που χρησιμοποιούν αυτούς τους χώρους οφείλουν να τους δηλώσουν στο ηλεκτρονικό αιθουσιολόγιο του Πανεπιστημίου.

4. Οι διδάσκοντες/ουσες κι οι φοιτητές/τριες του Π.Μ.Σ. έχουν πρόσβαση στον αναγκαίο υλικο-τεχνικό εξοπλισμό του Τμήματος, του οποίου η επάρκεια προκύπτει από την σχετική Έκθεση (άρθρο 32 παρ. 3γ του ν. 4485/2017). Στις εγκαταστάσεις και τις αίθουσες διδασκαλίας υπάρχει υποδομή πλήρους πρόσβασης σε ΑΜΕΑ (ειδικός ανελκυστήρας).

Άρθρο 11

Τελετουργικό Αποφοίτησης

Η αποφοίτηση γίνεται σε ειδική τελετή, η οποία λαμβάνει χώρα κάθε Μάρτιο και Ιούλιο μαζί με την ορκωμοσία των αποφοίτων του Π.Π.Σ. και την ορκωμοσία και αναγόρευση διδασκόντων, παρουσία των Πανεπιστημιακών Αρχών, του Προέδρου του Τμήματος και του Διευθυντή του Π.Μ.Σ. Οι λεπτομέρειες του τελετουργικού αποφοίτησης καθορίζονται με σχετική απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Άρθρο 12

Τύπος Απονεμόμενου Διπλώματος
Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.)

1. Το τελετουργικό αποφοίτησης μετά από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, ορίζεται ως εξής:

α) Η απονομή του τίτλου του Δ.Π.Σ. γίνεται με εισήγηση της Σ.Ε. στη Συνέλευση του Τμήματος. Η διαδικασία μπορεί να είναι δημόσια.

β) Οι διπλωματούχοι φοιτητές/τριες δίνουν ενώπιον του Τμήματος όρκο ή διαβεβαίωση. Ως ημέρες της ορκωμοσίας ορίζονται οι ίδιες με εκείνες των προπτυχιακών φοιτητών/τριών. Η διαδικασία είναι δημόσια και την αναγόρευση τελεί ο Πρόεδρος του Τμήματος.

2. Ο/Η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια που έχει αποφοιτήσει επιτυχώς, μπορεί να λαμβάνει, και πριν από την επίσημη αναγόρευσή του/της ως διπλωματούχου, πιστοποιητικό για την επιτυχή αποπεράτωση του κύκλου σπουδών του Π.Μ.Σ. για διοικητική χρήση.

Άρθρο 13

Οδηγός Σπουδών

Με την έναρξη του Π.Μ.Σ. δημοσιεύεται και αναρτάται Οδηγός Σπουδών του Π.Μ.Σ., ο οποίος επικαιροποιείται τακτικά και τροποποιείται, όταν υπάρξει ανάγκη. Ο Οδηγός Σπουδών περιλαμβάνει, ιδίως, το πρόγραμμα μαθημάτων, τα ονοματεπώνυμα των διδασκόντων/ουσών, τα δικαιώματα των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών (κοινωνικές παροχές, υποτροφίες, δάνεια, διδα-

κτικά βιβλία, βοηθήματα κ.λπ.), τις υποχρεώσεις τους (με εξειδίκευση του άρθρου 8 του παρόντος), καθώς και πληροφορίες για τη λειτουργία των σπουδαστηρίων, των εργαστηρίων και των βιβλιοθηκών των συνεργαζόμενων Τμημάτων και Σχολών.

Άρθρο 14 Λογοκλοπή

Καταθέτοντας οποιαδήποτε μεταπτυχιακή εργασία, ο μεταπτυχιακός/κη φοιτητής/τρια υποχρεούται να αναφέρει αν χρησιμοποίησε το έργο και τις απόψεις άλλων (χρήση αναφορών στη διπλωματική εργασία).

Η αντιγραφή θεωρείται σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα. Λογοκλοπή θεωρείται η αντιγραφή εργασίας κάποιου/ας άλλου/ης, καθώς και η χρησιμοποίηση εργασίας άλλου/ης -δημοσιευμένης ή μη- χωρίς τη δέουσα αναφορά. Η παράθεση οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης, ακόμη και από μελέτες του/της ιδίου/ας του/της υποψηφίου/ας, χωρίς σχετική αναφορά, μπορεί να στοιχειοθετήσει απόφαση της Συνέλευσης του οικείου Τμήματος για διαγραφή του/της.

Στις παραπάνω περιπτώσεις -και μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του/της επιβλέποντος/σας καθηγητή/τριας- η Συνέλευση του οικείου Τμήματος μπορεί να αποφασίσει τη διαγραφή του/της μεταπτυχιακού φοιτητή/φοιτήτριας.

Οποιοδήποτε παράπτωμα ή παράβαση ακαδημαϊκής δεοντολογίας παραπέμπεται στη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ. για κρίση και εισήγηση για αντιμετώπιση του προβλήματος στη Συνέλευση του Τμήματος. Ως παραβάσεις θεωρούνται και τα παραπτώματα της αντιγραφής ή της λογοκλοπής και γενικότερα κάθε παράβαση των διατάξεων περί πνευματικής ιδιοκτησίας από μεταπτυχιακό/κη φοιτητή/τρια κατά τη συγγραφή εργασιών στο πλαίσιο των μαθημάτων ή την εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας (ν. 5343/1932 (άρθρα 120 έως 123), π.δ. 160/2008 (23 έως 25)).

Άρθρο 15 Λοιπές Διατάξεις

Ο παρών Κανονισμός αφορά το ΠΜΣ «Σπουδές στην Ιστορία, την Πνευματικότητα, την Τέχνη και την Μουσική Παράδοση του Αγίου Όρους», που ιδρύθηκε με το ΦΕΚ 3282/τ.Β' /8-8-2018. Οποιοδήποτε θέμα προκύψει στο μέλλον που δεν καλύπτεται από την σχετική νομοθεσία ή τον οικείο Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, θα αντιμετωπιστεί με αποφάσεις της Συνέλευσης του Τμήματος Πληροφορικής και της Συγκλήτου του Α.Π.Θ. με τροποποίηση του Κανονισμού και δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

I) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

(ΥΑΟ 01) Βασικοί σταθμοί της Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Τέχνης του Αγίου Όρους

Το μάθημα δίνει ένα περίγραμμα της ιστορίας του Αγίου Όρους από την ίδρυσή του μέχρι τον 20ό αιώνα, δίνοντας έμφαση σε ορισμένους σταθμούς. Ειδικότερα, περιγράφεται η πορεία διαμόρφωσης και οργάνωσης του Αγίου Όρους από την εποχή των πρώτων αναχω-

ρητικών ομάδων κατά τον 9ο αιώνα μέχρι την ίδρυση της Μεγίστης Λαύρας από τον άγιο Αθανάσιο το 963, αναφέρονται οι περιπτώσεις σύνταξης των Τυπικών που ρύθμιζαν τη ζωή μέσα στην αθωνική χερσόνησο και εξετάζεται η εν γένει εσωτερική και εξωτερική ιστορία του διαμέσου των αιώνων. Επιπλέον, θίγονται ζητήματα που αφορούν την ιστορία των θεσμών, την οικονομία, την άσκηση πολιτικής μέσα στα ευρύτερα ιστορικά συμφραζόμενα που κάθε φορά βρισκόταν το Άγιο Όρος.

(ΥΑΟ 02) Θεολογία και Πνευματική Ζωή του Αγίου Όρους

Το Άγιο Όρος ως μια πρωτίστως λατρεύουσα κοινότητα, υπήρξε και ο χώρος όπου καλλιεργήθηκε σε όλη τη βυζαντινή και μεταβυζαντινή περίοδο η μοναστική και λειτουργική θεολογία στις ποικίλες εκφάνσεις της. Το μάθημα αυτό αποτελεί μια εισαγωγή στους σημαντικότερους θεολογικούς σταθμούς της πνευματικής ιστορίας του Αγίου Όρους και στη συμβολή του στην ανάπτυξη της ορθόδοξης θεολογίας στην υπερχιλιετή πορεία του. Εξετάζονται το ιστορικό πλαίσιο και τα πρόσωπα που σχετίζονται με τα διάφορα θεολογικά θέματα που απασχόλησαν την Εκκλησία στο Βυζάντιο και στην Τουρκοκρατία, καθώς και τα κείμενα που παρήχθησαν στο πλαίσιο των θεολογικών ζυμώσεων στις οποίες συμμετείχαν οι αγιορείτες λόγιοι. Αναλύονται επίσης οι μορφές του μοναστικού βίου που υιοθετήθηκαν στο Άγιο Όρος (κοινόβιο, ιδιορρυθμία, ερημιτισμός) μέσα στα πνευματικά συμφραζόμενά τους, όπως αυτά αποτυπώνονται σε πλήθος κειμένων, και ερευνώνται, μεταξύ άλλων, οι κύριες συνιστώσες, καθώς και ειδικότερα θέματα που αφορούν στη μοναστική πνευματικότητα του Αγίου Όρους.

II) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

[IAT 01] Θεσμοί και Δίκαιο του Αγίου Όρους

Στο μάθημα εξετάζονται και αναλύονται οι θεσμοί που αναπτύχθηκαν στο Άγιο Όρος από τον 9ο μέχρι τον 20ό αιώνα. Γίνεται λεπτομερής ανάλυση των Τυπικών που θεωρούνται τα καταστατικά κείμενα για τη βυζαντινή και οθωμανική περίοδο. Επιπλέον, αναλύεται ο Καταστατικός χάρτης του Αγίου Όρους του 1927. Ταυτόχρονα, μελετάται η δικαιοδοτική διαδικασία και τα αντίστοιχα όργανα που αναπτύχθηκαν στο Άγιο Όρος, προκειμένου αυτή η ιδιότυπη «πολιτεία» να αυτοδιοικηθεί εν μέσω ευρύτερων αυτοκρατορικών ή μη κρατικών σχηματισμών. Τέλος, μελετάται και η διοικητική οργάνωση τόσο των κυρίαρχων μονών, όσο και των εξαρτημάτων (σκητών, κελιών).

[IAT 02] Ο καθημερινός βίος στο Άγιον Όρος κατά τη Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή Περίοδο

Στο μάθημα αυτό θα μελετηθεί ο καθημερινός βίος και η λατρεία στο Άγιον Όρος μέσα από τις λειτουργικές πρακτικές, τους χώρους, τα εργαλεία και τα αντικείμενα καθημερινής χρήσης. Θα διερευνηθούν τα έθιμα, οι κανόνες συμπεριφοράς, οι καθημερινές ασχολίες και δραστηριότητες των μοναχών της αθωνικής πολιτείας κατά την Βυζαντινή και μεταβυζαντινή περίοδο.

[IAT 03] Πηγές της Ιστορίας του Αγίου Όρους

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η μελέτη του φαινομένου των αθωνικών συλλογών χειρογράφων και εντύπων βιβλίων ως μέρους της ιστορίας, της πνευμα-

τικότητας και της τέχνης του Αγίου Όρους. Ειδικότερα εξετάζονται θέματα, όπως η συγκρότηση και η εξέλιξη τους από τον 10ο έως τον 20ό αι., η στενή σχέση τους με την κωδικογραφική δραστηριότητα στον Άθωνα, το περιεχόμενό τους, η ιστορία της καταλογογράφησης τους, των ερευνών σε αυτές, αλλά και των απωλειών που υπέστησαν, οι προσπάθειες των Αγιορειτών για τη διαφύλαξή τους.

[IAT 04] Ο Αθωνικός χώρος και οι κτήσεις των Αγιορειτικών Μονών

Στο μάθημα παρουσιάζεται ιστορικά η κοινότητα του Αγίου Όρους, η σταδιακή ίδρυση των Ιερών Μονών και Σκητών στη χερσόνησο του Άθω, και η σταδιακή ανάπτυξη μετοχιών και λοιπών κτήσεων εντός και εκτός Άθωνος στον ελλαδικό, βαλκανικό και ευρύτερο χώρο, από τον 9ο αι. μέχρι σήμερα. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη βυζαντινή και μεταβυζαντινή περίοδο, την περίοδο της Τουρκοκρατίας και την νεότερη και σύγχρονη κατάσταση μέχρι τις ημέρες μας.

[IAT 05] Βυζαντινή και μεταβυζαντινή ζωγραφική στο Άγιον Όρος: μνημειακά σύνολα και εικόνες

Η καλλιτεχνική σημασία του Αγίου Όρους συμβαδίζει απόλυτα με τον πρωταγωνιστικό ρόλο που διαδραμάτισε η αγιώνυμος πολιτεία στη Βυζαντινή αυτοκρατορία. Προσκυνηματικό, θρησκευτικό και πνευματικό κέντρο, το Όρος προσείλκυσε σημαντικούς καλλιτέχνες από την Κωνσταντινούπολη και τη Θεσσαλονίκη και έλαβε πολυάριθμες αυτοκρατορικές και βασιλικές χορηγίες. Για τους παραπάνω λόγους η ζωγραφική στην αθωνική χερσόνησο εκπροσωπεί ένα πολύ σημαντικό τμήμα της λεγόμενης επίσημης τέχνης του Βυζαντίου επιτρέποντας να παρακολουθήσουμε την εξέλιξή της μέσα στον χρόνο και να προσδιορίσουμε την ταυτότητά της. Στο μάθημα σκιαγραφείται η εξέλιξη της Βυζαντινής και μεταβυζαντινής ζωγραφικής στον Άθω μέσα από τη μελέτη των εντοιχίων συνόλων (ψηφιδωτών και τοιχογραφιών) και των εικόνων που έχουν διασωθεί στο Άγιον Όρος. Παρουσιάζονται εικονογραφικά προγράμματα θρησκευτικών και κοσμικών κτηρίων (καθολικών ναών, παρεκκλησίων, σκητών και τραπεζών), μελετώνται νέα εικονογραφικά θέματα και χειρισμοί σε συνάρτηση με τις ιστορικές συνθήκες της εκάστοτε εποχής και αναλύεται ο ιδιαίτερος καλλιτεχνικός χαρακτήρας των έργων.

[IAT 06] Βυζαντινή και μεταβυζαντινή γλυπτική και μικροτεχνία στο Άγιον Όρος

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζεται η γλυπτική και η μικροτεχνία στο Άγιον Όρος κατά τη Βυζαντινή και μεταβυζαντινή περίοδο. Συγκεκριμένα στη γλυπτική θα εξετασθούν αρχιτεκτονικά γλυπτά που διατηρούνται είτε σε δεύτερη χρήση είτε εντοιχισμένα ως διακοσμητικά, μαρμάρινα τέμπλα της μέσης και ύστερης βυζαντινής περιόδου, θωράκια, φιάλες και ταφικά ανάγλυφα. Στη μικροτεχνία το Άγιον Όρος έχει διασώσει σημαντικά έργα των μέσων και ύστερων βυζαντινών χρόνων από διάφορα υλικά και διακοσμημένα με ποικίλες τεχνικές. Θα εξετασθούν πολύτιμα έργα από ελεφαντοστό, όπως εικονίδια και βημόθυρα, έργα από στεατίτη, έργα αργυροχρυσοχοίας, με πολύτιμους και ημιπολύτιμους λίθους αλλά και λιγότερο πολύτιμα έργα από χαλκό και

ορείχαλκο, όπως θύρες, χυτοί σταυροί και λειτουργικά αντικείμενα. Στη μικροτεχνία συμπεριλαμβάνεται και η μελέτη της κεντητικής, σπουδαία δείγματα της οποίας έχουν διασωθεί στις αγιορειτικές μονές.

[IAT 07] Η οικοδομική ιστορία και η αρχιτεκτονική των Μονών του Αγίου Όρους

Η οικοδομική ιστορία των Μονών, σκητών και κελλίων του Αγίου Όρους αποτελεί ένα εξαιρετικά ενδιαφέρον αντικείμενο έρευνας και μελέτης που δεν ενδιαφέρει μόνο τους ειδικούς αρχιτέκτονες και αρχαιολόγους, αλλά το σύνολο των μελετητών της ιστορίας των Αγιορειτικών ιερών καθιδρυμάτων. Στο μάθημα αυτό ακολουθείται συστηματική παρουσίαση με αναφορές στις πηγές και την νεότερη βιβλιο-γραφία της εν γένει οικοδομικής ιστορίας και της αρχιτεκτονικής που απαντά στις Ι. Μονές του Αγίου Όρους κατά τις διάφορες φάσεις της ίδρυσης και ανοικοδόμησής τους, καθώς και τυχόν ανακαινίσεις που ακολούθησαν κατά περιόδους.

[IAT 08] Η νεότερη τέχνη στη χερσόνησο του Άθω (18ος-20ός αι)

Η νεότερη τέχνη του Αγίου Όρους αποτελεί μία ξεχωριστή ενότητα λόγω της διαμορφωμένης νεοελληνικής ταυτότητας της τέχνης του καθώς και της έντονης εξωστρέφειάς του. Το μάθημα θα επιχειρήσει να αποτυπώσει τις νέες τάσεις στην καλλιτεχνική παραγωγή τόσο σε επίπεδο μνημειακής τέχνης όσο και σε αντικείμενα μικροτεχνίας. Παράλληλα θα παρακολουθήσει το φαινόμενο της νεωτερικότητας στην τέχνη του Άθω υπό το πρίσμα των ιστορικών, θεσμικών και πολιτικών αλλαγών που τελούνται στον ελλαδικό αλλά και τον ευρύτερο βαλκανικό χώρο.

[IAT 09] Διαφύλαξη και συντήρηση κειμηλίων του Αγίου Όρους

Στο μάθημα αυτό γίνεται εκτενής και συστηματική παρουσίαση της τεχνικής και των μεθόδων που ακολουθούνται από ειδικούς επιστήμονες και συντηρητές στις Ι. Μονές του Αγίου Όρους, καθώς και σε εξειδικευμένα Ιδρύματα και εργαστήρια από ειδικούς επιστήμονες για την διαφύλαξη και συντήρηση εικόνων και κειμηλίων των αγιορειτικών μονών ή μετοχιών που πραγματοποιούνται εκεί.

[ΘΑΟ 01] Η αγιολογική και υμνογραφική παράδοση του Αγίου Όρους

Ως χώρος που προσδιορίζεται από την αγιότητα, ο ιερός Άθω διακρίνεται για τη δημιουργία μιας πλούσιας αγιολογικής παράδοσης που εμφανίζεται ήδη από τις απαρχές της κοινοβιακής του ιστορίας και σχετίζεται με τα προβεβλημένα εκείνα πρόσωπα της προϊστορίας και ιστορίας του (Πέτρος Αθωνίτης, Αθανάσιος Αθωνίτης, Γρηγόριος Παλαμάς, Νικόδημος Αγιορείτης κ.ά.). Από την έρευνα των αγιορειτικών αγιολογικών κειμένων διαπιστώνεται ότι με την πάροδο των χρόνων η παράδοση αυτή εμπλουτίστηκε σε μεγάλο βαθμό και κατέστη ένα από τα κύρια είδη που διακρίνουν την αγιορειτική γραμματεία. Σε άμεση συνάφεια εξετάζεται και η καλλιέργεια της υμνογραφίας που εύλογα απασχόλησε ιδιαίτερα τους Αγιορείτες, αφού σχετιζόταν με την απόδοση λειτουργικής τιμής σε εορτές και ιερά πρόσωπα που εντάσσονται στον ενιαίο εορτολογικό κύκλο

της Εκκλησίας. Ο κύκλος των Αγιορειτών υμνογράφων είναι ιδιαίτερα μεγάλος και η υμνογραφική παραγωγή τους, τόσο στο πλαίσιο της συγκροτήσεως υμνογραφικών συλλογών όσο και της συνθέσεως υμνογραφικών κειμένων, είναι πολύ μεγάλη και παραμένει σε μεγάλο βαθμό ανεξερεύνητη.

[ΘΑΟ 02] Ζητήματα της μοναστικής θεολογίας και πνευματικότητας του Αγίου Όρους από την ίδρυσή του μέχρι σήμερα

Στο μάθημα παρουσιάζονται επιμέρους πτυχές της μοναστικής θεολογίας και πνευματικότητας του Αγίου Όρους από την πρώιμη κοινοβιακή ιστορία του έως και σήμερα, μέσα από την διεξοδική ανάλυση των σχετικών πηγών. Εξετάζονται ειδικότερα η ανάπτυξη της Ησυχαστικής Θεολογίας και της Φιλοκαλικής Παραδόσεως, καθώς και όλα τα πνευματικά κινήματα που εμφανίστηκαν στο Άγιον Όρος κατά την υπερχιλιετή ιστορική του πορεία.

[ΘΑΟ 03] Η λειτουργική παράδοση και ζωή στο Άγιο Όρος: θεωρία και πράξη (Τυπικά, Διατάξεις, Συλλογές, Χειρόγραφα)

Στο μάθημα μελετώνται οι λειτουργικές πηγές που δημιουργήθηκαν στο Άγιο Όρος, καθώς και ζητήματα της λειτουργικής πράξης των αγιορειτικών μονών. Παρουσιάζονται συστηματικά οι σχετικές λειτουργικές χειρόγραφες και έντυπες πηγές (Τυπικά, λειτουργικές Διατάξεις, λειτουργικές Συλλογές και λειτουργικά Χειρόγραφα) και η ιστορία και εξέλιξη της λατρείας στα κοινοβιακά κέντρα και τις σκήτες του Αγίου Όρους.

[ΨΑΟ 01] Η Ψαλτική παράδοση στο Άγιο Όρος κατά την Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή περίοδο

Στο μάθημα αυτό γίνεται μια προσέγγιση της Ψαλτικής Τέχνης του Αγίου Όρους έτσι όπως αυτή καταγράφεται στους μουσικούς κώδικες και στις Τυπικές διατάξεις των μοναστηριών. Η παράλληλη χρονική παρακολούθηση της μουσικής εξέλιξης στο Αγίωνα Όρος σε σχέση με την Ψαλτική της Κωνσταντινουπόλεως, της Θεσσαλονίκης και άλλων πόλεων, όπου ήκμασε η Ψαλτική Τέχνη, αναδεικνύουν την μουσική πολιτισμικότητα και την

διατήρηση της Ψαλτικής, συνδυάζοντας αρμονικά την παράδοση και τον εκσυγχρονισμό, την πρόοδο και τον συντηρητισμό.

[ΨΑΟ 02] Αγιορείτες Μελουργοί και Μαΐστορες του αγιορειτικού μέλους

Η Ψαλτική Τέχνη στο Άγιο Όρος εμφανίζεται από τα πρώτα χρόνια της ιδρύσεως της μοναστικής κοινότητας, ως απαραίτητο στοιχείο της λατρευτικής σύναξης. Η ανάπτυξη της Ψαλτικής κατά την παλαιολόγειο περίοδο αλλά και στη μεταβυζαντινή περίοδο έχει να επιδείξει ένα μεγάλο αριθμό μοναχών μελουργών, κωδικογράφων, διδασκάλων. Το Άγιο Όρος μαζί με την Κωνσταντινούπολη αποτελούν τα δύο μεγάλα κέντρα της μουσικής εξέλιξης καθ' όλη την υπερχιλιετή παράδοση της μουσικής.

Παράλληλα με την μελουργία αναπτύσσεται και η υμνογραφία. Παρουσιάζεται επίσης η καθόλου ευκαταφρόνητη επώνυμη υμνογραφική παραγωγή που συνδέεται με περισσότερο ή λιγότερο γνωστούς Αγιορείτες λογίους της βυζαντινής περιόδου, αλλά και της Τουρκοκρατίας και ασφαλώς και της νεότερης περιόδου.

[ΨΑΟ 03] Τα Μουσικά Χειρόγραφα του Αγίου Όρους

Εισαγωγική προσέγγιση στα μουσικά χειρόγραφα. Παρουσίαση των χειρογράφων της παλαιολογείου περιόδου. Τα διάφορα σημειώματα και οι πληροφορίες που καταγράφονται στους κώδικες. Τα μεταβυζαντινά χειρόγραφα. Παράλληλη παρακολούθηση εξέλιξης των ειδών της μελουργίας (Στιχηράριο, Ειρμολόγιο, Παπαδική) και των υποδιαίρέσεων, αλλά και των τεσσάρων περιόδων της μουσικής σημειογραφίας. Η μουσική ακτινοβολία του Αγίου Όρους στους ορθόδοξους λαούς μέσω των χειρογράφων.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Θεσσαλονίκη, 23 Δεκεμβρίου 2019

Ο Πρύτανης

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ